

Møteinnkalling - Kontrollutvalget i Vefsn kommune

Arkivsak: 25/33
Møtedato/tid: 18.02.2025 kl. 08:30
Møtested: Gornji Milanovac

Møtet avvikles for åpne dører, i tråd med kommuneloven § 11-5.

Eventuelle forfall, eller spørsmål om habilitet, meldes til Konsek Trøndelag IKS v/ Kent Røstad på telefon 481 06 048, eller e-post: kent.rostad@konsek.no

Varamedlemmer møter etter nærmere innkalling.

Trondheim, 11.02.2025

Pål Leknes Hanssen (sign.)
Leder av kontrollutvalget

Kent Røstad
rådgiver
Konsek Trøndelag

Kopi: Varamedlemmer, ordfører, kommunedirektør og Revisjon Midt-Norge SA

Sakliste

Saksnr.	Sakstittel
01/25	Kommunedirektørens orientering om forvaltningsrevisjon om tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne
02/25	Prosjektplan til behandling i kontrollutvalget - Planarbeid
03/25	Kontrollutvalgets årsmelding 2024
04/25	Innspill til kontrollarbeidet
05/25	Oppfølging av kontrollutvalgets saker
06/25	Referatsaker/folkevalgtopplæring
07/25	Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Kommunedirektørens orientering om forvaltningsrevisjon om tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne

---

Behandles i utvalg Kontrollutvalget i Vefsn kommune	Møtedato 18.02.2025	Saknr 01/25
Saksbehandler Kent Røstad		
Arkivkode FE-217, TI-&58		
Arkivsaknr 23/382 - 6		

Forslag til vedtak

1. Kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering.
2. Kommunedirektøren har fulgt opp kommunestyrets vedtak og saken anses avsluttet.

Vedlegg

Kommunedirektørens tilbakemelding på forvaltningsrevisjon om tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne
Forvaltningsrevisjonsrapport - Tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne

Saksopplysninger

Kontrollutvalget bestilte den 5. mai 2023 et utkast til prosjekt for en forvaltningsrevisjon med tema "systemrevisjon innen pleie- og omsorgstjenesten". Kontrollutvalget sluttet seg til revisors framlagte forslag til prosjektplan i møte 8. september 2023, sak 029/23.

Forvaltningsrevisjonsrapport ble behandlet i kontrollutvalgets møte 27. mai 2024 i sak 20/24.

Revisor oppsummerte sine funn slik:

Revisor finner at kommunen i stor grad overholder regelverket når det gjelder saksbehandling. Revisor har likevel identifisert områder der det er rom for forbedring:

- *Kommunen sikrer bare delvis at ansatte har tilstrekkelig relevant kompetanse for å vurdere barnets beste.*
- *Kommunen sikrer bare delvis at barnets beste kommer fram gjennom saksgangen.*
- *Kommunen sikrer at tjenestene som tilbys er tilpasset individets behov, men bare delvis sikrer at informasjonen om tilbud og tjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse er tilgjengelig og forståelig.*
- *Kommunen sikrer bare delvis at tjenestetilbudet endres i samsvar med enkeltes behov og delvis sikrer koordinerte tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse.*
- *Kommunen sikrer bare delvis aktiv deltakelse fra barnets og deres foresatte i beslutningsprosesser som angår dem.*
- *Kommunen legger bare delvis til rette for at barnets stemme og meninger blir hørt og tatt hensyn til.*

Revisor hadde på bakgrunn av dette følgende anbefalinger:

- Kommunen bør sikre en godt implementert avvikspraksis
- Kommunen bør sikre at alle ansatte som jobber med tjenester som omhandler barn får relevante kurs og opplæring i hvordan barnekonvensjonen skal ivaretas i saksbehandlingen
- Kommunen bør sikre lik praksis for vurdering av barnets beste

- Kommunen bør sikre at alle søknader vurderes etter individets behov. Dette innebærer å kartlegge om det er supplerende tjenester eller andre tjenester som kan være bedre tilpasset individets behov
- Kommunen bør sikre at informasjon som er rettet mot barn er barnevennlig og forståelig
- Kommunen bør kvalitetssikre at de som utøver tjenesten har kompetanse til å vurdere om vedtak samsvarer med individets behov
- Kommunen bør sikre at barn får uttale seg om saker som omhandler dem. Dette gjelder både barnet som søker om tjenester og eventuelle søsken/andre barn som påvirkes av saksbehandlingen

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den fram for kommunestyret med følgende innstilling:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon om tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å sørge for:
  - a. en god praksis for melding av avvik.
  - b. at ansatte som jobber med tjenester som omhandler barn får opplæring i hvordan barnekonvensjonen skal ivaretas i saksbehandlingen.
  - c. lik praksis for vurdering av barnets beste.
  - d. at alle søknader vurderes etter individets behov.
  - e. at informasjonen som er rettet mot barn er barnevennlig og forståelig.
  - f. at de som utøver tjenesten har kompetanse til å vurdere om vedtak samsvarer med individets behov.
  - g. at barn får uttale seg om saker som omhandler dem.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen den 31. desember 2024 om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp.

Kommunedirektøren har gitt en skriftlig orientering til kontrollutvalgets møte 18. februar 2025.

Kommunedirektøren har anført at revisors funn er fulgt opp ved følgende tiltak:

- a. Kommunen har et eget avvikssystem i Compilo, og har jevnlig oppdatering/opplæring i bruk av systemet, både avdelingsvis og av HR. Det er en utvikling der det skrives mer avvik, som gjør at kommunen kan jobbe mer målrettet med forbedringsarbeid.
- b. Tjenestekontoret har forbedret sine saksbehandlingsrutiner vedrørende tjenester til barn med funksjonsnedsettelse. Saksbehandlerne har gjennomført kurs der det er fokus på barnets beste. Tjenestekontoret har etter revisjonen utarbeidet egen rutine for hvordan barnets beste skal vurderes i all saksbehandling. Det har vært fellesopplæring om dette, og barnekonvensjonen er gjennomgått i fellesskap.

Vurdering av barnets vedtak er inntatt som eget punkt i alle vedtak for å sikre at dette faktisk er vurdert. Tjenestekontoret har egne dedikerte saksbehandlere som behandler saker vedrørende tjenester til barn med funksjonsnedsettelse for å sikre at kommunen blir gode på dette, og har lik praksis. Barnets beste legges til grunn også i saker som ikke direkte omhandler barn, f.eks. foreldres rett til avlastning. Barnets rett til samvær og kontakt med foreldre/søsken vurderes også.

- c. Administrasjonen viser til punkt b.
- d. Pasient- og brukerrettighetsloven gir rett for pasienter og brukere til å medvirke ved utformingen av tjenestetilbudet, og sier at kommunen skal legge stor vekt på pasientens/brukerens mening ved utforming av tjenestetilbud som det skal fattes enkeltvedtak om. Individet skal alltid få uttale seg om egne behov og ønsker og dette skal fremkomme i vedtak. Saksbehandlere tar ofte hjemmebesøk hos barnet og dets

familie, og har også i større grad begynt å besøke barnehage og skole for å møte barnet der det er.

Pasient eller bruker som mottar helse- og omsorgstjenester har rett til å medvirke ved gjennomføringen ihht lov. Dette gjelder også når pasient eller bruker er barn. Formen på medvirkningen skal tilpasses den enkelte sin evne til å gi og ta imot informasjon. Det legges til rette for at barnet får komme med sine synspunkter i samsvar med barnets alder og modenhet, så det må gjøres en modenhetsvurdering i hver enkelt sak.

Saksbehandler skal innhente relevant informasjon om barnets situasjon, interesser og behov. Informasjonen kan hentes fra mange ulike kilder, deriblant barnet, foreldre, og andre støttepersoner rundt barnet som helsepersonell og barnehage/skole. Det kan også hentes ut legeerklæringer og sakkyndige vurderinger. Barnet har en rett, men ikke en plikt til å uttale seg. Kommunen vurderer hvilke forhold som er relevante for vurderingen av barnets beste, hvordan saken påvirker barnets interesser og behov, og hva barnet selv mener er viktig.

- e. Saksbehandlere på Tjenestekontoret har gjennomgått kurs i klart språk. Det er gjennomført opplæring i kommunikasjon med barn gjennom "Barn som pårørende"-prosjekt. Det er ansatt ansvarlig barnekoordinator på avdelingen som har gjennomgått barnekoordinatorskole og som innehar mye kompetanse. Samme person er også systemkoordinator og har opplæring for saksbehandlere og andre ansatte i tjenesten som jobber med barn og dets familier. Det er også hjelpemateriale tilgjengelig når kommunen skal kommunisere med barn.
- f. Det ligger et særskilt ansvar hos primærkontakt og sekundærkontakt på å følge opp barnets behov og dette dokumenteres i tiltaksplan i Cosdoc. Dersom det vurderes behov for endring i vedtak, at vedtaket ikke samsvarer med barnets behov lenger, skal det sendes evalueringsskjema til Tjenestekontoret med begrunnelse og forslag til endring. Dette skjer i samarbeid med barn og foreldre. Opplæring i tiltaksplan og tjenesteevaluering er satt i system for å sørge for at de ansatte har tilstrekkelig kompetanse for å ta sine vurderinger.
- g. Anses besvart i punkter ovenfor.

Kommunedirektøren vil gi en muntlig orientering i kontrollutvalgets møte 18. februar 2025.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at Vefsn kommune har gjort en god jobb med å følge opp revisors funn, og at kommunen har utarbeidet rutiner for å ivareta barnets beste og individuelle behov. Kommunen har gjort konkrete tiltak for å sikre at den informasjonen som kommer fra kommunen skal være barnevennlig og forståelig, og for å sørge for at de ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere om de vedtak som fattes er i tråd med det individuelle barns behov.

Konklusjon

Sekretariatet mener at kommunen har fulgt opp revisors punkter for forbedring. Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget tar redegjørelsen til orientering og at saken kan anses som avsluttet og fulgt opp av kommunedirektøren.

KONSEK TRØNDELAG IKS
Postboks 2564
7735 STEINKJER

Dato: 10.02.2025
Saksb: Karin Ingebrigtsen
Telefon: 99037725
Saknr:2024/719-36
Deres ref:

Svar til Kontrollutvalget sak 20/24 - Forvaltningsrevisjon - Tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne.

Viser til deres ref. 23/282-4, e-post av 28.1.25 og til kommunestyresak 103/2024 i møte 11.9.2024.

Vi beklager at vår tilbakemelding og rapport ikke forelå innen 31.12.2024.

Imidlertid har resultatene i rapporten blitt jobbet godt med og her er vår besvarelse til punkt 2 i saken.

Punkt 2; tiltak for:

- a) Kommunen har eget avvikssystem i Compilo, og har jevnlig oppdatering/opplæring i bruk av dette systemet. Både av HR og avdelingsvis. Vi ser en utvikling der det skrives mer avvik, noe som gjør at vi kan jobbe mer målrettet med forbedringsarbeid.
- b) Tjenestekontoret har forbedret sine saksbehandlingsrutiner vedrørende tjenester til barn med funksjonsnedsettelse. Saksbehandlere på tjenestekontoret har gjennomført saksbehandlarkurs der det er mye fokus på barnets beste. Tjenestekontoret har etter revisjon utarbeidet en egen rutine for hvordan vi skal vurdere barnets beste i all saksbehandling noe alle saksbehandlere har fått felles opplæring på. Vi har også gjennomgått barnekonvensjonen i felleskap. (se vedlegg).

Vurdering av barnets beste er også nå et eget punkt i alle vedtak for å sikre at dette faktisk er vurdert. Tjenestekontoret har egne dedikerte saksbehandlere som behandler saker vedrørende tjenester til barn med funksjonsnedsettelse, for å sikre at vi blir gode på dette, og har lik praksis. Vi legger også til grunn barnets beste i saker som også ikke direkte omhandler barn. For eksempel foreldres rett til avlastning. Her vurderes også barnets rett til samvær og kontakt med foreldre/søsken. Ikke bare en vurdering av den tyngende omsorgen.

- c) Se punkt b.

- d) Pasient- og brukerrettighetsloven gir rett for pasienter og brukere til å medvirke ved utformingen av tjenestetilbudet, og sier at kommunen skal legge stor vekt på pasientens/brukerens mening ved utforming av tjenestetilbud som det skal fattes enkeltvedtak om. Individet skal alltid få uttale seg om egne behov og ønsker og dette skal fremkomme i vedtak. Saksbehandlere tar ofte hjemmebesøk hos barnet og dets familie, og har også i større grad begynt å besøke barnehage og skole for å møte barnet der det er.

Pasient eller bruker som mottar helse- og omsorgstjenester har rett til å medvirke ved gjennomføringen ihht lov. Dette gjelder også når pasient eller bruker er barn. Formen på medvirkningen skal tilpasses den enkelte sin evne til å gi og ta imot informasjon. Det legges til rette for at barnet får komme med sine synspunkter i samsvar med barnets alder og modenhet, så det må gjøres en modenhetsvurdering i hver enkelt sak.

Saksbehandler skal innhente relevant informasjon om barnets situasjon, interesser og behov. Informasjonen kan hentes ut fra mange ulike kilder; barnet, foreldre, og andre støttepersoner rundt barnet, eksempelvis helsepersonell og barnehage/skole. Kan også hentes ut legeerklæringer og sakkyndige vurderinger. Barnets egne synspunkter er viktig informasjon. Barnet har en rett, men ikke en plikt til å uttale seg. Vi skal vurdere hvilke forhold som er relevante for vurderingen av barnets beste, hvordan saken påvirker barnets interesser og behov, og hva barnet selv mener er viktig.

- e) Saksbehandlere på Tjenestekontoret har gjennomgått kurs i klart språk, som omhandler det å skrive lett forståelige vedtak. Vi har også hatt opplæring i kommunikasjon med barn gjennom Barn som pårørende prosjekt. Vi har liggende tilgjengelig hjelpemateriale som brukes når vi skal kommunisere med barn. Vi har også ansatt ansvarlig barnekoordinator på avdelingen som har gjennomgått barnekoordinatorskole og har mye kompetanse på området. Hun er også systemkoordinator og har jevnlig opplæring på saksbehandlere og andre ansatte i tjenesten som jobber med barn og dets familier.
- f) Det ligger et særskilt ansvar hos primærkontakt og sekundærkontakt på å følge opp barnets behov og dette dokumenteres i tiltaksplan i Cosdoc. Dersom det vurderes behov for endring i vedtak, at vedtaket ikke samsvarer med barnets behov lenger, skal de sende evalueringsskjema til Tjenestekontoret med begrunnelse og forslag til endring. Dette skjer ofte i samarbeid med barn og foreldre. For å sørge for at de ansatte har tilstrekkelig kompetanse på å vurdere, er opplæring i tiltaksplan og tjenesteevaluering satt i system.
- g) Anses besvart i punkter ovenfor

Med hilsen

Karin Ingebrigtsen
Kommunalsjef Helse, omsorg og velferd

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og er derfor ikke signert

Kopi til:

Erlend Eriksen

Kjersti Benjaminsen

Veronica Pettersen

Vedlegg:

Rutine: Vurdering av barns beste

Formål

Sikre at barns beste blir vurdert i alle saker som direkte eller indirekte berører barn under 18 år. Ved handlinger og avgjørelser som berører barn, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.

Omfang/Virkeområde

All saksbehandling som direkte eller indirekte berører barn under 18 år

Ansvar

Saksbehandlere på Tjenestekontoret

Aktivitet/beskrivelse

Aktivitet/beskrivelse

Når du skal bestemme noe som kan påvirke et barn, enten direkte eller indirekte, må du først finne ut hvordan barnet vil påvirkes og hva som vil være den beste løsningen for barnet. Det du vurderer som barnets beste, skal være et grunnleggende hensyn i beslutningen.

Forberedelse:

Viktige spørsmål:

Hvilke konsekvenser kan du forvente at beslutningen vil ha for barnet?

Hvor omfattende kan konsekvensene for barnet bli?

1. Vite:

Få grundig kunnskap om barnets situasjon.

- Innhent relevant informasjon om barnets situasjon, interesser og behov. Kan hentes ut fra mange ulike kilder; barnet, foreldre, og andre støttepersoner rundt barnet. Kan også hentes ut legerklæringer og sakkyndige vurderinger.
- Barnets egne synspunkter er viktig informasjon. Husk, barnet har en rett, men ikke en plikt til å uttale seg. Lag deg et inntrykk av barnets identitet og situasjon, hvilke forhold som er relevante for vurderingen av barnets beste, hvordan saken påvirker barnets interesser og behov, og hva barnet selv mener er viktig.
- Vurder hvordan barnets situasjon blir påvirket. Vurder hvordan beslutningen kan påvirke barnets rett til utdanning, eller fysisk og psykisk helse. Barns rettigheter gjelder på alle livsområder, og ved å vurdere alle rettighetene kan du danne deg et helhetlig bilde av hva barnet trenger og hvilke konsekvenser avgjørelsen kan få for barnets liv.

Viktige spørsmål:

- Har jeg tilstrekkelig kunnskap om barnets interesser og behov? Vet jeg nok om positive og negative konsekvenser for barnet?
- Har jeg aktivt innhentet barnets egne synspunkter?

2. Vurdere:

Vurdere hvordan du kan ivareta barnets behov på best mulig måte og konkludere med hva som vil være til barnets beste. Vei ulike hensyn som er viktige for barnet opp mot hverandre. Det er viktig å se på hvilke konsekvenser de tiltakene du vurderer kan få for barnet.

- Du må nøye overveie hvor stor betydning hvert moment (hensyn) skal ha og balansere dem mot hverandre. Alle konsekvensene må veies mot hverandre i en konkret helhetsvurdering av hva som er til barnets beste, både på kort og lang sikt.
- Avgjør vekten av ulike konsekvenser og vei dem mot hverandre. Gjennomfør en helhetlig vurdering for å bestemme hvilken betydning de ulike konsekvensene skal ha, og hvordan de skal balanseres mot hverandre. Målet er å finne den løsningen som best ivaretar barnets interesser og rettigheter på kort og lang sikt. Konkluder med hva som vil være til barnets beste.
- Hvordan du vektlegger de ulike konsekvensene vil variere. For eksempel vil barnets sårbarhet ha stor betydning i saker som gjelder barn i utsatte livssituasjoner. Barnets mening skal tillegges vekt etter alder og modenhet. Hvis barnet har en tydelig mening og avgjørelsen er av stor betydning, bør du legge stor vekt på det barnet selv mener.

Viktige spørsmål:

- Hvordan kan jeg ivareta barnets helhetlige behov på best mulig måte? Hva må jeg gjøre for å unngå negative konsekvenser for barnet?
- Er det opplysninger i saken som tilsier at noen momenter bør veies tyngre enn andre?
- Har barnet fått uttale seg fritt i saken og hvor stor betydning skal barnets mening ha i denne saken?

3. Vekte:

På dette steget skal du vurdere andre hensyn opp mot barnets beste og konkludere i saken.

- Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn. Det skal derfor gode grunner til for at andre hensyn skal gå foran. I så fall må du forklare hvorfor.
- Når du har bestemt hvilken løsning som er til barnets beste, så må du veie dette opp mot andre hensyn i saken. Andre relevante hensyn kan for eksempel være hensynet til andre barn, andre personers rettigheter eller hva som er praktisk mulig.
- Vurder konkret hvilke hensyn som trekker i motsatt retning av barnets beste, og hvor tungtveiende de er.

- Du må legge ekstra vekt på barnets beste i saker som har stor betydning for barnet. Det samme gjelder der barnet selv har sterke meninger i spørsmålet som skal avgjøres.

Viktige spørsmål:

- Er det nødvendig å gi ekstra vekt til barnets beste i denne saken?
- Skal andre hensyn gå foran barnets beste i denne saken, i tilfelle hvorfor?
- Har du vurdert alternative løsninger og kompenserende tiltak?

4. Vise:

På dette steget skal du dokumentere hva du har gjort i de tre foregående stegene, i tråd med forvaltningslovens krav om begrunnelse.

Dokumentasjon er viktig for å sikre at andre kan se hvilke vurderinger du har gjort, og muligheten for etterprøving.

- Dokumenter begrunnelsen. Vis hvilken kunnskap du har innhentet, hvilke lovregler du har basert vurderingen på, og hvilke fakta du har lagt til grunn.
- Beskriv hvordan du har gjort vurderingen av barnets beste. Fremhev hvilke hensyn som har vært avgjørende i vurderingen og hvordan disse er veid opp mot hverandre.
- Vis hvor stor vekt du har gitt barnets beste opp mot andre hensyn. Tydeliggjør hvordan du har vurdert barnets beste i forhold til andre hensyn.

Viktige spørsmål:

- Hvordan har du dokumentert kunnskap du har innhentet?
- Hvordan viser du avveiningen av ulike hensyn i vurderingen av barnets beste?
- Hvordan viser du at du har veid andre hensyn opp mot barnets beste?

5. Beslutning

Har du fulgt disse stegene, så har du et **godt grunnlag** for å gjøre en vurdering av barnets beste.

Husk at beslutningen skal inneholde informasjon om **hvilken informasjon den bygger på**, hvilke vurderinger du har gjort av barnets beste, hvordan dette er veid opp mot andre hensyn i saken og med dette grunnlaget for konklusjonen i saken.

Tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne

Vefsn kommune
Forvaltningsrevisjon

2024

FORORD

Revisjon Midt-Norge SA har gjennomført denne forvaltningsrevisjonen på oppdrag fra Vefsn kommunes kontrollutvalg i perioden november 2023 til april 2024.

Vi vil takke alle som har bidratt med informasjon i prosjektet.

Alle rapporter fra Revisjon Midt-Norge SA publiseres på www.revisjonmidt norge.no.

Trondheim, 15.04.24

Merete M. Montero

Oppdragsansvarlig revisor

Cathrine Berg Mortensen

Prosjektleder

R **M** **Revisjon**
Midt-Norge

Bidrar til forbedring

SAMMENDRAG

Revisjon Midt-Norge SA har på vegne av kontrollutvalget i Vefsn kommune gjennomført en forvaltningsrevisjon med tema «*tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne*». Vi har undersøkt følgende problemstilling:

- Har Vefsn kommune et system som sikrer nødvendige helse- og omsorgstjenester til barn med funksjonsnedsettelse
  - Har kommunen rutiner som sikrer forsvarlig saksbehandling og praksis i tråd med regelverket?
  - Har kommunen tilgjengelige tjenester til å gi et tilpasset tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse?
  - Har kommunen rutiner og praksis som sikrer regelmessig evaluering av tiltak og dets effekt(er)?
  - Sikrer kommunen at barnet og familien involveres aktivt i beslutningsprosesser som angår dem?

Revisor konkluderer med at kommunen i stor grad overholder regelverket når det gjelder saksbehandling. Likevel har revisor identifisert områder der det er rom for forbedring. Blant annet vurderer revisor at kommunen delvis sikrer at ansatte har tilstrekkelig relevant kompetanse for å vurdere barnets beste. Revisor finner også at kommunen bare delvis sikrer at barnets beste tydelig kommer frem gjennom hele saksgangen.

Revisor konkluderer også med at informasjon om tilbud og tjenester til barn med funksjonsnedsettelse bare delvis er tilgjengelig og forståelig for brukergruppen. Det konkluderes videre med at kommunen delvis tilpasser tjenestetilbudet etter individuelle behov, og delvis koordinerer tilbud til barn med funksjonsnedsettelse.

Revisor konkluderer med at kommunen delvis sikrer aktiv deltakelse fra barn og deres foresatte, og at det bare delvis legges til rette for at barnets stemme og meninger blir hørt og tatt hensyn til.

Revisor har følgende anbefalinger:

- Kommunen bør sikre en godt implementert avvikspraksis
- Kommunen bør sikre at alle ansatte som jobber med tjenester som omhandler barn får relevante kurs og opplæring i hvordan barnekonvensjonen skal ivaretas i saksbehandlingen
- Kommunen bør sikre lik praksis for vurdering av barnets beste

- Kommunen bør sikre at alle søknader vurderes etter individets behov. Dette innebærer å kartlegge om det er supplerende tjenester eller andre tjenester som kan være bedre tilpasset individets behov
- Kommunen bør sikre at informasjon som er rettet mot barn er barnevennlig og forståelig
- Kommunen bør kvalitetssikre at de som utøver tjenesten har kompetanse til å vurdere om vedtak samsvarer med individets behov
- Kommunen bør sikre at barn får uttale seg om saker som omhandler dem. Dette gjelder både barnet som søker om tjenester og eventuelle søsken/andre barn som påvirkes av saksbehandlingen

INNHALDSFORTEGNELSE

Forord	3
Sammendrag.....	4
Innholdsfortegnelse	6
1 Innledning.....	8
1.1 Bestilling	8
1.2 Problemstillinger.....	8
1.3 Metode	8
1.4 Uttalelse om rapport	10
1.5 Om kommunen.....	10
1.6 Om temaet	11
2 Saksbehandling.....	13
2.1 Problemstilling	13
2.2 Revisjonskriterier	13
2.3 Funn.....	13
Rutiner og prosedyrer.....	13
2.3.1 Søknad	14
2.3.2 Vedtak	16
2.3.3 Barnets beste.....	16
2.3.4 Klagebehandling	17
2.3.5 Kompetanse.....	18
2.4 Vurdering.....	19
3 Tilgjengelige tjenester og evaluering av vedtak	21
3.1 Problemstillinger.....	21
3.2 Revisjonskriterier.....	21
3.3 Funn.....	21
3.3.1 Informasjon om tilbud og tjenester	21
3.3.2 Tilpasset tilbud.....	22
3.3.3 Evaluering av tiltak.....	23
3.1 Vurdering.....	24
4 Brukermedvirkning.....	26
4.1 Problemstilling	26
4.2 Revisjonskriterier	26
4.3 Funn.....	26
4.1 Vurdering.....	27
5 Konklusjoner og anbefalinger	29
5.1 Konklusjon.....	29
5.2 Anbefalinger	30

Kilder	31
Vedlegg 1 – Utledning av revisjonskriterier	33
Vedlegg 2 – Uttalelse	38

Figurer

Figur 1. Administrativ organisering	11
Figur 2. Ivaretagelse av barnets beste.....	17

1 INNLEDNING

1.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Vefsn kommune har bestilt en forvaltningsrevisjon av kommunens tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne. Temaet «tildeling av helse- og omsorgstjenester» er ikke trukket frem som et risikoområde i risiko og vesentlighetsvurderingen, men var ut fra kontrollutvalget sin egen vurdering av risiko aktuell for gjennomgang ved forvaltningsrevisjon. Kontrollutvalget vedtok prosjektplanen i møte 05.05.2023. Prosjektet har følgende avgrensninger:

- Revisor undersøker ikke andre pårørendetiltak enn avlastning og omsorgstønning
- Revisor undersøker ikke det kvalitative innholdet i de tjenestene som blir gitt

1.2 Problemstillinger

Følgende problemstillinger vil bli besvart i rapporten:

- Har Vefsn kommune et system som sikrer nødvendige helse- og omsorgstjenester til barn med funksjonsnedsettelse
  - Har kommunen rutiner som sikrer forsvarlig saksbehandling og praksis i tråd med regelverket?
  - Har kommunen tilgjengelige tjenester til å gi et tilpasset tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse?
  - Har kommunen rutiner og praksis som sikrer regelmessig evaluering av tiltak og dets effekt(er)?
  - Sikrer kommunen at barnet og familien involveres aktivt i beslutningsprosesser som angår dem?

1.3 Metode

Forvaltningsrevisjonen er gjennomført i henhold til NKRF - kontroll og revisjon i kommunenes standard for forvaltningsrevisjon, RSK 001. Revisor har vurdert egen uavhengighet overfor Vefsn kommune, jf. kommuneloven § 24-4 og forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3.

Datainnsamlingen til prosjektet omfatter intervju, vurdering av kommunens hjemmeside, dokumentanalyse, med spesielt vekt på journalgjennomgang av søknader, vedtak og klagebehandling. Journalgjennomgang er en tidkrevende metode, og selv om ytterligere

gjennomgang kunne ha gitt dypere innsikt, antyder ikke funnene at dette ville påvirket de grunnleggende vurderingene og konklusjonene.

Videre er det viktig å fremheve at revisor ikke var kjent med kommunens sakssystem annet enn at det ble gjennomført en enkel opplæring. Dette kan ha vært begrensende for revisors evne til å navigere og effektivt innhente relevant informasjon.

Revisor har ikke gjennomført intervju med brukere eller undersøkt dokumentasjon av brukermedvirkning i sakssystemet. Vi kunne fått ytterligere informasjon om dette var gjort.

Revisor har evaluert om informasjon om tjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse er lett tilgjengelig, og om informasjonen er forståelig for den involverte brukergruppen på kommunens hjemmeside.

Revisor konkluderer med at datamaterialet er gyldig og pålitelig for å svare ut de aktuelle problemstillingene.

Intervju

Intervju som datametode spiller en viktig rolle i forvaltningsrevisjon ved at det gir revisor mulighet til å innhente detaljert informasjon direkte fra nøkkelpersoner. Denne tilnærmingen muliggjør en dypere forståelse av interne prosesser, beslutningstaking og implementering innen en sektor. Gjennom intervju kan revisor utforske nyanser og perspektiver som ikke alltid er tydelige i skriftlige dokumenter eller kvantitative data. Intervju gir også mulighet til en dynamisk tilpasning av spørsmål basert på respondentens svar, noe som kan avdekke nye informasjonsområder og bidra til en mer omfattende analyse

Revisor har gjennomført digitalt oppstartsmøte med kommunedirektør, daværende kommunalsjef for helse, velferd og omsorg og avdelingsleder ved tjenestekontoret (se forklaring i kapittel 1.5). Det ble videre gjennomført fysiske intervju med avdelingsleder og to ansatte ved tjenestekontoret og enhetsleder ved miljøterapien. Intervjuene ble gjennomført etter intervjuguider, og ingen av de som ble intervjuet var kjent med spørsmålene på forhånd. Revisors spørsmål handlet om saksbehandling, kommunens tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse og tildeling av tjenester. Intervjuobjektene fikk tilsendt utkast av referat med mulighet til å korrigere eller supplere referatet i ettertid. Alle referatene er godkjent.

Dokumentgjennomgang

Dokumentgjennomgang er en verdifull metode for revisor når man undersøker saksbehandling og tildeling av tjenester, da metoden gir en konkret og objektiv innsikt i organisasjonens praksis. Ved å analysere dokumenter og journaler kan revisor se hvordan retningslinjer og

prosedyrer blir anvendt i praksis, identifisere eventuelle avvik fra etablerte standarder og retningslinjer, og vurdere kvaliteten på saksbehandlingen.

I utvalgsprosessen for gjennomgang av saksbehandling rettet mot barn, foretok revisor en seleksjon av saker som faller inn under ansvarsområdet til tjenestekontoret. For å få bredde i utvalget, har vi undersøkt 5 ulike tiltak. Det er gjennomgått flest saker om avlastning i institusjon, fordi hovedtyngden av vedtak omhandler dette tiltaket. Totalt ble 13 av 33 saker ved tjenestekontoret valgt ut for nærmere analyse. Dette utvalget bestod av saker som direkte omhandlet tildeling av tjenester til barn i aldersgruppen 0 -18 år.

Av de 13 sakene som ble valgt ut for gjennomgang, ble 10 saker undersøkt direkte i sakssystemet til tjenestekontoret. De resterende tre sakene ble håndtert gjennom en sikker løsning for overføring og innsyn, for å ivareta nødvendige personvern hensyn. Fordelingen av saker så slik ut:

- Åtte saker omhandlet avlastning i institusjon
- En sak omhandlet avlastning i privat hjem
- En sak omhandlet gårdavlastning
- To saker omhandlet støttekontakt
- En sak omhandlet leksehjelp og ADL – trening

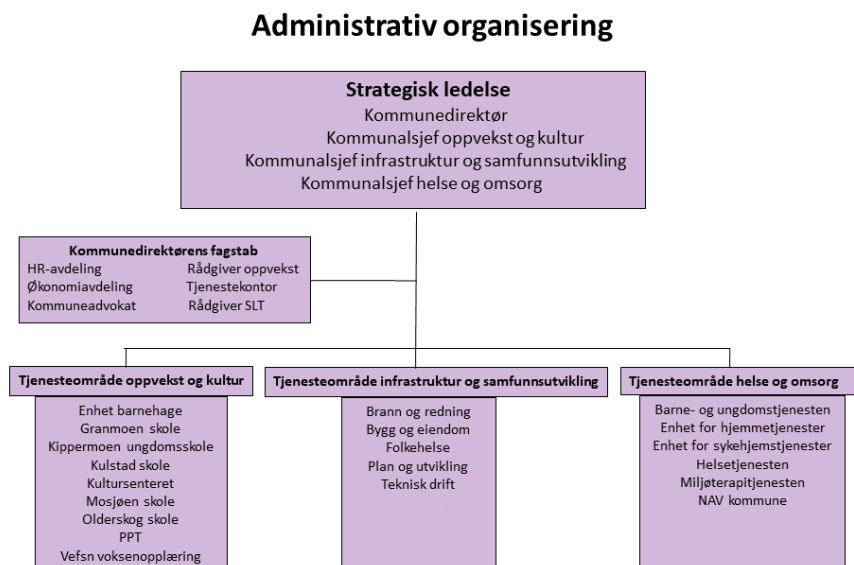
1.4 Uttalelse om rapport

Rapporten ble sendt på faktasjekk til kommunen 15.04.2024. Faktasjekken medførte noen justeringer. I etterkant av faktasjekk ble en foreløpig rapport sendt på høring til kommunedirektøren for uttalelse 24.04.2024. Revisjon Midt-Norge SA mottok svar 02.05.2024. Kommunedirektørens uttalelse har ikke medført endringer i rapporten. Uttalelsen er vedlagt rapporten (Vedlegg 2).

1.5 Om kommunen

Kommunedirektøren og tre kommunalsjefer utgjør kommunedirektørens strategiske ledergruppe.

Figur 1. Administrativ organisering

Kilde: Vefsn kommune sin hjemmeside¹

I Vefsn kommune er ansvaret for barn og unge med funksjonsnedsettelse underlagt sektoren helse, velferd og omsorg. Tjenestekontoret² er et tverrfaglig team som fungerer som en koordinerende enhet og forvalter kommunale helse- og omsorgstjenester. Tjenestekontoret har ansvar for å gi veiledning og behandle søknader om helse- og omsorgstjenester. Kommunen er strukturert slik at tjenestekontoret håndterer mottak av søknader og har ansvaret for å fatte vedtak om tjenester. Når et vedtak er besluttet, er det utøvende tjeneste sin oppgave å utføre de tjenestene som er bestemt. Miljøterapienheten tilbyr tjenester til mennesker med medfødt eller tidlig ervervet funksjonsnedsettelse. Avlastning og omsorgsboliger er to av tjenestene som tilbys. Avlastning kan gis til den som yter omsorg for eldre, mennesker med funksjonsnedsettelse, eller andre pleietrengende³.

1.6 Om temaet

Ifølge helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1, er kommunen forpliktet til å tilby nødvendige helse- og omsorgstjenester til alle som bor eller oppholder seg innenfor kommunegrensene. Dette ansvaret strekker seg over alle pasient- og brukergrupper, inkludert personer med

¹ [Organisasjonskart - Vefsn Kommune](#)

² [Tjenestekontoret - Vefsn Kommune](#)

³ [Miljøterapienheten - Vefsn Kommune](#)

nedsatt funksjonsevne og fordrer en aktiv innsats for å planlegge, utføre, evaluere og justere tjenestetilbudet slik at det møter lovens krav.

Grunnloven § 92 forplikter alle myndighetsnivåer til å respektere og sikre menneskerettighetene, noe som innebærer at både kommunale og statlige instanser må opprettholde menneskerettigheter i all sin virksomhet. Dette omfatter lovgivningsarbeid, administrativ praksis og beslutningstaking i individuelle saker. Gjennom transformasjon⁴ av FNs konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CPRD) i 2013, har Norge forpliktet seg til å fremme og beskytte disse individenes rettigheter.

En forsvarlig saksbehandling er kjernen i forvaltningsretten, siktet mot å beskytte interessene til alle involverte parter gjennom saksbehandlingsprosessen. Dette prinsippet krever at saker behandles grundig, rettferdig og effektivt, og at saken er tilstrekkelig godt belyst for beslutninger tas. Forvaltningsloven § 11 pålegger også kommunene en plikt til å veilede sine innbyggere, for å sikre at de kan ivareta sine interesser på best mulig måte.

Kommunes ansvar for å støtte pårørende med krevende omsorgsoppgaver innebærer tilbud om nødvendige tjenester og ressurser for avlastning og støtte. Dette er for å hjelpe pårørende med å balansere omsorgsbyrden med egne liv og behov, og inkludere tiltak som avlastning, veiledning og opplæring. Målet er å sikre en bærekraftig omsorgssituasjon og ivareta pårørendes livskvalitet.

Barn med funksjonsnedsettelse er i en sårbar situasjon, og står ovenfor en økt risiko for å få sine grunnleggende rettigheter oversett. Deres spesielle sårbarhet, på grunn av alder og utviklingsnivå, kombinert med risiko for diskriminering og sosial utestenging, understreker behovet for særlig oppmerksomhet mot deres rettigheter og behov i relevante saker.

Prinsippet om barnets beste er et grunnleggende hensyn i saksbehandling som omhandler barn, for å sikre at alle beslutninger som berører barn fremmer deres velferd og utvikling. Dette prinsippet er forankret i Barnekonvensjonen og Grunnlovens § 104. I praksis innebærer dette at saksbehandlere må foreta en grundig og systematisk evaluering av konsekvensene av ulike handlingsalternativer for barnet. Barnet har og rett til å bli hørt om sine meninger. Det må fremgå tydelig av saksdokumentene hvordan beslutningen tjener barnets interesser best mulig, basert på objektive vurderinger og klare begrunnelser. Dette sikrer at barnets rettigheter og behov blir prioritert i alle tiltak og avgjørelser som omhandler barnet.

---

⁴ Transformasjon er en metode for å innlemme internasjonale avtaler i nasjonal lovgivning

2 SAKSBEHANDLING

2.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling for temaet saksbehandlingsrutiner:

Har kommunen rutiner som sikrer forsvarlig saksbehandling og praksis i tråd med regelverket?

2.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- Kommunen bør ha rutiner for saksbehandling som er i samsvar med gjeldende regelverk
- Kommunen skal saksbehandle søknader i tråd med rutiner og regelverk
- Kommunen skal sikre at alle ansatte som deltar i saksbehandlingsprosessen har tilstrekkelig og oppdatert kompetanse
- Kommunen skal sikre at barnets beste kommer tydelig frem i saksgangen
  - barnets rett til å bli hørt
  - effektiv saksbehandling
  - tilgjengelighet (barnevennlig språk)
  - barnets beste som grunnleggende hensyn
  - individuell vurdering og dokumentasjon av barnets beste vurdering

Utledningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

2.3 Funn

Rutiner og prosedyrer

Revisor har fått tilsendt flere rutiner og prosedyrer for saksbehandling. Av rutinene kommer det frem at det er tjenestekontoret som er ansvarlig for å motta, utrede og kartlegge behov hos søker, og fatte et forslag til vedtak. Vedtaket skal sendes til enhetsleder miljøterapien for godkjenning og signering. Dette refereres til som et administrativt vedtak videre i kapittelet.

Kommunen anvender Compilo som sitt kvalitetssystem. I Compilo er alle relevante rutiner og prosedyrer tilgjengelig. Rutinene spesifiserer at i tilfeller der tjenestekontoret ikke rekker å fatte et vedtak innen fastsatt frist, skal et midlertidig svar utstedes til søker.

Intervjuene indikerer et lavt antall avvik i saksbehandlingen, og det fortelles at HR-avdelingen i kommunen har oppfordret til mer bruk av avvikssystemet. Ansatte ved tjenestekontoret

opplever at det er enkelt å skrive avvik, men at de ikke har en godt innarbeidet praksis for å registrere avvik.

Av rutinen «samarbeidsavtale mellom tjenestekontoret og miljøterapien» kommer det frem at representanter fra tjenestekontoret, enhetsleder og aktuelle avdelingsledere i miljøterapien møtes til regelmessig vurderingsmøter. Møtene skal ifølge rutinen gjennomføres etter behov, men minimum to ganger i året.

Gjennom intervjuene kommer det frem at det ikke lenger gjennomføres faste møtepunkt mellom tjenestekontoret og miljøterapien. Dette skyldes ifølge informantene at de ikke har mange saker som krever faste møtepunkt mellom avdelingene. Ifølge enhetsleder for tjenestekontoret gjennomføres det møter ved behov.

Kommunen har etablert et tverrfaglig inntaksteam, der roller og ansvarsområde er beskrevet i en rutine. Tjenestekontoret har hovedansvaret for teamet. Øvrige deltakere er hjemmetjenesten, sykehjemstjenesten, miljøterapien, psykisk helse, kommunepsykolog og kommuneoverlege. Ved behov involveres ytterligere kompetanse. Teamet har møte hver sjette uke, og ellers ved behov. Det meldes inn enkeltsaker, der pasienten har sammensatt problematikk og behov for oppfølging fra flere tjenesteområder samtidig.

2.3.1 Søknad

Søknad om helse, velferd og omsorgstjenester i Vefsn kommune kan gjennomføres ved å logge inn i Altinn eller laste ned papirskjema på kommunens hjemmeside. Søknaden er generell og omfatter alle aldersgrupper og tjenester innen helse, velferd og omsorg.

Søker må oppgi personalia og beskrive hvorfor man søker bistand fra helse- og omsorgstjenestene. Her skal søker blant annet si noe om hva de mestrer selv av daglige gjøremål.

Avslutningsvis i søknaden er det et felt som tar for seg samtykke, både i papirversjonen og den digitale utgaven. Det informeres om at når søker signerer samtykker han/hun til at tjenestekontoret innhenter opplysninger fra andre instanser og at kommunen sender inn anonymiserte helseopplysninger til IPLOS registeret⁵. Søker må selv beskrive hvilke instanser tjenestekontoret eventuelt ikke kan innhente opplysninger fra. Det opplyses også om at samtykket kan trekkes tilbake.

---

⁵ Lovbestemt helseregister som danner grunnlag for nasjonal statistikk for helse- og omsorgssektoren

Kommunen opplyser om at søknaden vil bli behandlet innen fire uker. Dersom det skulle oppstå forsinkelser opplyses det om at søker vil bli kontakt og informert om forventet behandlingstid.

Ifølge rutine for saksbehandling skal innkommende søknader fordeles til saksbehandler på postmøter. Gjennom intervju kommer det frem at tjenestekontoret har postmøter tre ganger i uken, men at det er også mulighet til å drøfte saker utenom disse postmøtene ved behov.

Videre sies det at når tjenestekontoret mottar en søknad, undersøker de behovet for å innhente ytterligere informasjon fra andre kommunale tjenester. Ansatte opplever at tjenestekontoret og miljøterapien har gode drøftingsmøter og samarbeid rundt saker. Saksbehandler fra tjenestekontoret drar ofte på hjemmebesøk til barn og unge som søker om helse, velferd og omsorgstjenester. Saksbehandler har samtale med familier hvor de undersøker hva som er viktig for familien, søsken og barnet det søkes om tjenester til. Det opplyses også om at ansatte ved tjenestekontoret selv ikke opplever at de har lang saksbehandlingstid.

I journalgjennomgangen har revisor sett på åtte søknader knyttet til avlastning i institusjon, en søknad knyttet til gårdsavlastning, en søknad om avlastning i privat hjem, to søknader knyttet til støttekontakt og en som omhandlet leksehjelp og ADL-trening⁶.

Alle søknader er fylt ut gjennom digitalt skjema eller nedlastbar versjon på hjemmesiden. Flere av søknadene viste til samtale med tjenestekontoret i forkant av søknaden og alle var utfylt av barnets omsorgspersoner.

Ingen av de opprinnelige søknadene inneholdt informasjon om hvor mye avlastning de ønsket, preferanser knyttet til institusjon eller antall timer med støttekontakt. Men, alle søknadene inneholdt beskrivelser om barnet og situasjonen i hjemmet og eventuelt informasjonsskriv fra andre relevante instanser eksempelvis sykehus og PPT⁷. Noen saker inneholdt også informasjon om hvordan barnets funksjonsnedsettelse påvirket søsken.

Det kommer ikke frem av alle søknadene om søker hadde vært i kontakt med tjenestekontoret og fått veiledning i forkant av søknadene.

---

⁶ ADL står for Activities of Daily Living og er på norsk oversatt til Aktiviteter i dagliglivet og referer til praktiske ferdigheter som å vaske seg, kle på seg, lage mat ol.

⁷ Pedagogisk-psykologisk tjeneste

2.3.2 Vedtak

Gjennom kommunens interne prosedyrer kommer det frem at tjenestekontoret er ansvarlig for å utforme vedtak og sikre at det er tilstrekkelig opplyst. Tjenestekontoret utarbeider først et administrativt vedtak. Dette er saksbehandlingsdokumentet hvor alle vurderinger kommer frem. Det administrative vedtaket sendes videre til enhetsleder for miljøterapijenestene som videre godkjenner og signerer vedtaket. Dersom enhetsleder ikke er enig i vedtaket eller har spørsmål gjennomføres det et møte mellom saksbehandler ved tjenestekontoret og enhetsleder. Gjennom intervju kommer det frem at de sjelden er uenig, og at i tilfeller hvor dette skjer så opplever begge tjenestene at de har god dialog.

Revisor er informert om at kommunen ikke har en praksis hvor søker gjøres kjent med innholdet i vedtaket før det sendes ut.

Revisor har analysert 13 vedtak utfra definerte kriterier for å vurdere deres overensstemmelse med etablerte prosedyrer og lovverk. Disse kriteriene omfatter saksbeskrivelse, anvendt lovverk og retningslinjer, fremstilling av faktiske forhold, vurderinger, konklusjon, begrunnelse som inkluderer en vurdering av barnets beste, informasjon om klagerett, veiledning om klageprosedyre, samt frist for å klage. Formålet med analysen har vært å evaluere vedtakenes kvalitet og innhold.

Revisor fant at samtlige vedtak møter de nevnte kriteriene, og at de var fattet innen rimelig tid etter mottatt søknad. Vedtakene referer til relevant lovverk og gjengir de faktiske forholdene i saken. Men, revisor observerte at vurderinger av barnets beste kom frem i bare 3 av 13 vedtak.

Videre inneholdt vedtakene opplysning om klagerett, veiledning om klageprosedyre og frist for å klage. Revisor observerte at noen av vedtakene fremstod med mye repeterende tekst, hvor faktiske forhold, vurdering, begrunnelse og konklusjon gjerne var likelydende.

2.3.3 Barnets beste

Intervjuer og gjennomgang av rutiner for saksbehandling avdekker at vurderingen av «barnets beste» er ment å reflekteres i alle vedtak. Imidlertid observerer revisor at det verken i vedtakene, malene eller i de etablerte rutinene gis konkret veiledning for hvordan «barnets beste» skal vurderes, eller hvordan barnets perspektiv skal tas inn i disse vurderingene.

Videre sies det at «barnets beste» betraktes som en helhetsvurdering i den enkelte sak. Tjenestekontoret anvender begrepet i utvidet forstand, hvor det inkluderes hensyn til det som kan være til det beste for barnets søsken. Det påpekes at dette perspektivet tidligere ikke har vært prioritert, men at det nå legges vekt på at vedtakene skal tjene hele familiens interesser.

Ved gjennomgang av vedtakene ble det undersøkt i hvilken grad barnets beste var vurdert etter følgende kriterier; barnets rett til å bli hørt, effektiv saksbehandling, barnevennlig saksbehandling, tilgjengelighet (barnevennlig språk), barnets beste som grunnleggende hensyn, individuell vurdering og dokumentasjon av barnets beste vurdering. Sammenstillingen nedenfor viser kriteriene som ble vurdert under tema «barnets beste».

Figur 2. Ivaretagelse av barnets beste

Krav	Dokumentert
Barnets rett til å bli hørt	Ikke dokumentert i vedtak
Effektiv saksbehandling	Dokumentert i vedtak
Barnevennlig språk i vedtaket	Dokumentert i 3 av 13 vedtak
Barnets beste som grunnleggende hensyn	Dokumentert i 3 av 13 vedtak
Individuell vurdering og dokumentasjon av barnets beste vurdering	Dokumentert i 3 av 13 vedtak

Gjennom journalgjennomgangen ser revisor at barna i seks saker blir beskrevet som verbalt fungerende eller at de uttrykker seg gjennom bilder. Til tross for dette ser ikke revisor av vedtakene at saksbehandler har snakket med barna eller benyttet andre metoder for å fremme barnets stemme, dette gjelder både barnet det søkes tjenester til og søsken.

Revisor identifiserte at kun tre av 13 undersøkte vedtak inneholdt tilstrekkelig begrunnelse som eksplisitt adresserte hensynet til barnets beste, hvor innholdet var rettet mot barnet, og det tydelig kom frem hvorfor kommunen mente at vedtatte tjenester ville være til det beste for barnet.

I de øvrige ti vedtakene var det derimot en mangel på direkte referanser til barnets beste som en del av beslutningsgrunnlaget. Revisor har ikke undersøkt hva som er årsaken til mangelen.

2.3.4 Klagebehandling

Tjenestekontoret har rutiner for hvordan klager skal behandles, og saksbehandlere anslår at de har et par klagesaker pr måned. Det presiseres at dette gjelder alle aldersgrupper, og ikke er spesifikt for saker som handler om barn.

Det kommer videre frem at tjenestekontoret opplever at de fleste klager på avlastningstilbud skyldes at de som søker ønsker mer avlastning enn de får tilbud om. Noen vedtak blir opprettholdt, mens andre endres. Dette kommer blant annet an på om det kommer frem nye opplysninger i klagen som kommunen ikke var kjent med fra før.

I analysen av klagebehandling ble det lagt vekt på følgende kriterier, mottak av klage, fristkontroll, utsendelse av foreløpig svar, vurdering av klagen, innhenting av ytterligere informasjon, avgjørelse, begrunnelse, informasjon om videre klagerett, samt om klagen blir videresendt til Statsforvalteren.

Alle vedtakene inneholder opplysninger om hvordan søker kan gå frem for å klage, og hva som skjer dersom kommunen ikke endrer vedtaket, dette gjelder både helt og delvis. Informasjon om klagerett innledes med at hele eller deler av vedtaket kan påklages til Statsforvalteren. Informasjon om at klagen først skal rettes til Pleie- og omsorgstjenesten i Vefsn kommune kommer først frem i andre avsnitt.

Revisor gikk gjennom tre klager i forbindelse med revisjonen. Av disse klagene er en klage for øyeblikket under behandling. En annen har lang saksbehandlingstid da det ikke ble sendt ut foreløpig svar på klagen før etter en og en halv måned. Den tredje klagen ble behandlet innenfor den fastsatte fristen og svaret inkluderer en vurdering av klagepunktene, men det ble ikke innhentet ytterligere opplysninger.

Ved avslutning av klagesaksbehandlingen, i de tilfellene hvor saker er ferdig behandlet, inneholder svarene kommunens endelige avgjørelse sammen med tilhørende begrunnelser. Videre blir klagere informert om deres rett til å klage til andre instanser, i tråd med rettslige og interne prosedyrer. Det er observert at i tilfeller hvor kommunen bare delvis omgjør sitt vedtak, er det en variasjon i hvorvidt det blir videresendt til Statsforvalter.

2.3.5 Kompetanse

Tjenestekontoret består av seks saksbehandlere. Avdelingsleder forteller at tjenestekontoret er en tverrfaglig avdeling og at avdelingsleder skal sørge for at de har kompetanse innenfor alle fagfelt de tildeler tjenester for. Tjenestekontoret har utarbeidet en kompetanseplan med oversikt over kompetansen de har, og hvilken kompetanse de vil ha behov for fremover.

Gjennom intervju fremkommer det at samtlige saksbehandlere ved tjenestekontoret har fullført et kurs i saksbehandling tilbudt av Statsforvalteren. Det blir videre informert om at det arrangeres opplæring av nyansatte i saksbehandling med fokus på etablering av forståelse for eksisterende rutiner og prosedyrer. Ansatte ved tjenestekontoret forteller videre at det

avholdes to fagdager årlig. Ansatte har mulighet til å foreslå tema av interesse, men det er opp til ledelsen å avgjøre hvilke emner som skal tas opp.

Ansatte har mulighet til å ta relevante e-kurs gjennom veilederen⁸. Når det kommer til barnekonvensjon og konvensjon for mennesker med nedsatt funksjonsevne forteller samtlige respondenter at de ikke har kurs i hvordan dette skal implementeres i saksbehandling, men at de kjenner til konvensjonene.

En ansatt har gjennomført kurs innen barnekoordinatorrollen og har gjennom denne opplæringen vært innom tema som barnets beste og ivaretagelse av søsken i saker hvor barn og unge har særlige behov. Men, det kommer frem gjennom intervju at de ikke har hatt spesifikke kurs innen barnets beste eller hvordan man kan høre barn i saker som omhandler dem.

Intervju avdekker at ansatte oppfatter at kommunen har signalisert at de ikke har budsjett for kurs og videreutdanningsvirksomhet for ansatte. Den samlede kompetansen for ansatte i avdelingen er avgjørende for om de får dra på kurs. Avdelingsleder forteller at de har en kompetanseplan og at det er ønskelig med økt kompetanse innen jus.

2.4 Vurdering

Kommunen har rutiner for saksbehandling som er i samsvar med gjeldende regelverk, og saksbehandler i tråd med rutiner og regelverk.

Det fremstår som at kommunen har etablerte rutiner for saksbehandling og at søknad, vedtak og klagebehandling gjennomføres uten ugrunnet opphold. Men, det kommer ikke tydelig frem i rutiner, maler eller vedtak hvordan kommunen hører barn og vurderer barnets beste. Videre stiller revisor spørsmål ved at det registreres få avvik. En godt implementert avvikspraksis er viktig for å sikre forutsigbarhet og kontinuerlig evaluering av saksbehandlingsrutiner. Videre opplever revisor at opplysninger knyttet til klagerett er uklare.

---

⁸ Veilederen tilbyr digital kompetanseheving innen helse- og omsorg

Kommunen sikrer delvis at alle i saksbehandlingsprosessen har tilstrekkelig og oppdatert kompetanse

Det er positivt at alle ansatte har fullført kurs i saksbehandling gjennom Statsforvalteren. Dette sikrer et grunnleggende kompetansenivå innen saksbehandling. Videre registrerer revisor at kommunen gjør tiltak for å sikre opplæring av nyansatte og arrangerer to fagdager i året, samt tilbyr kurs gjennom veilederen. Dette er viktige tiltak for å sikre at ansattes kompetanse holder seg relevant og oppdatert. Det er derimot bekymringsfullt at det er en mangel på spesifikke kurs som tar for seg barnets beste og metoder for å høre barn. Tjenesteområdet omhandler barn i svært sårbare situasjoner noe som stiller skjerpet krav til kompetanse.

Kommunen sikrer delvis at barnets beste kommer tydelig frem i saksgangen

Det fremstår som at barnets beste eksisterer som en generell forståelse blant saksbehandlerne. Men, når dette ikke kommer tydelig frem i maler, vedtak og rutinene kan det føre til en praksis som gjør det utfordrende å sikre at hensynet til barnets beste er tilstrekkelig ivaretatt og vurdert. I de tre vedtakene hvor barnets beste er vurdert, mener revisor at de er gjort i tråd med lovverk og vurderingene gjenspeiler barnets behov.

Samtlige vedtak ga inntrykk av en effektiv saksbehandling. Imidlertid varierer vedtakene i sin tilnærming til å være barnevennlig. Noen vedtak var tydelig utformet med barnets perspektiv og forståelse i tankene, mens andre var rettet mer mot foresatte eller omsorgspersoner. Variasjonen var ikke direkte knyttet til hvilke tjenester som ble vedtatt.

3 TILGJENGELIGE TJENESTER OG EVALUERING AV VEDTAK

3.1 Problemstillinger

Det er utarbeidet følgende problemstillinger for temaet kommunens tjenester og evaluering av vedtak.

- Har kommunen tilgjengelige tjenester til å gi et tilpasset tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse?
- Har kommunen rutiner og praksis som sikrer regelmessig evaluering av tiltak og dets effekt(er)?

3.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for disse problemstillingene:

- Kommunen skal sørge for at informasjon om tilbud og tjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse er tilgjengelig og forståelig
- Kommunen skal sørge for at tjenestene som tilbys er tilpasset individets behov
- Kommunen skal sikre helhetlige tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse
- Kommunen skal sikre at tjenestetilbudet endres i samsvar med endringer i den enkeltes behov for helse- og omsorgstjenester

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

3.3 Funn

3.3.1 Informasjon om tilbud og tjenester

Informasjon om hvilke tilbud kommunen gir til barn og unge med funksjonsnedsettelse finnes på kommunens hjemmeside. Informantene er ikke kjent med at de har flyveblader eller andre informasjonskampanjer for å nå brukergruppen. Tjenestekontoret er ansvarlig for å informere om de ulike tjenestene når de blir kontaktet.

Kommunen tilbyr flere tjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse avhengig av hva som søkes om. På kommunens hjemmesider finner man blant annet informasjon om ulike

helse- og omsorgstjenester. Ved å gå inn på Helse, velferd og omsorg kommer man videre til en oversikt som kategoriserer tjenester, eksempelvis helsetjenester og omsorgstjenester. Under kategorien «tjenester for funksjonshemmede» finnes en oversikt over de ulike avlastningsboligene i kommunene. Her finnes også informasjon om at det er miljøterapien som utfører tjenesten.

Hjemmesiden er bygd opp slik at man må klikke seg inn på flere forskjellige kategorier for å finne informasjon om de ulike tjenestene.

3.3.2 Tilpasset tilbud

Respondentene opplever at kommunen har nødvendige og relevante tjenester for barn og unge med nedsatt funksjonsevne. De forteller at de etterstreber å tilby tjenester som har effekt for den enkelte, og nevner blant annet at når familier søker om avlastning i institusjon blir de bedt om å fylle ut to kalendere med ønskede datoer. Hvilke datoer og antall dager familien får tilbud om avlastning er avhengig av barnets omsorgsbehov, graden av omsorgstvingde hjemmet opplever, og den generelle sammensetningen av brukere på avlastningsboligene.

Enhetsleder ved miljøterapien opplever at de har tilstrekkelig med kapasitet for avlastning, og har ikke et inntrykk av at kommunen mangler tilbud om tjenester. De har videre anledning til å regulere antall personale ved avlastningsboligene etter behov, og informerer om at de har forståelse fra ledelsen om at det må være slik.

De forteller videre at barn som deltar på organiserte aktiviteter blir fulgt av personale under sitt opphold på avlastningsboligen, og at personalet også tar de med på andre arrangementer som er av interesse for brukerne. De har faste aktiviteter ved boligene som eksempelvis kino og lignende.

Alle barn og unge i skolepliktig alder går på ordinær skole. Miljøterapien kjøper tjenester av skolene slik at skolens ansatte gir avlastning før og etter skoletid. Enhetsleder ved miljøterapien mener dette sikrer kontinuitet og trygghet for brukerne da de får være sammen med personale de kjenner.

Det kommer frem av intervju at kommunen kjøper tjenester av tre aktører hvor kommunen selv ikke har klart å innfri behovet til brukerne. Eksempel på tjenester de kjøper er institusjonstjenester. Ifølge enhetsleder for tildelingskontoret mottar kommunen månedlige rapporter om barn som mottar tjenester av private aktører, det gjennomføres også samarbeidsmøter mellom kommunen og aktørene. Revisor har ikke fått tilgang på rutiner eller prosedyrer som illustrerer hvordan barn som mottar private tjenester følges opp.

Avdelingsleder ved tjenestekontoret forteller at det mest brukte tiltaket er avlastning. Kommunen tilbyr her avlastningsboliger, avlastning i private hjem, helgeavlastning og timesavlastning, og avlastning før og etter skoletid, samt avlastning på natt i barnets hjem. Videre tilbyr kommunen aktivitetstilbud ved aktivitetshuset, gårdsopphold, støttekontakt, brukerstyrt personlig assistent, ledsagerbevis og omsorgsstøtte til foresatte. Kommunen kjøper også tjenester ved Mosjøen videregående skole avd. Marka for brukere som bor på internat.

Det kommer videre frem at kommunen også har et ambulerende miljøterapeutisk team som blant annet bistår barn og unge i overgangen til voksenlivet.

Ved gjennomgang av søknadene ser revisor at brukerne får innvilget den tjenesten som er søkt om. Det foreligger ikke dokumentasjon i vedtakene som tilsier at kommunen har vurdert om det er andre tiltak i kommunen som kunne være bedre egnet til å dekke behovet til brukeren eller familien. Revisor registrerer også at brukerne gjerne har vedtak på flere tjenester samtidig som både er rettet mot det enkelte barnet, men også familien.

Det kommenteres at både tjenestekontoret og miljøterapeutitjenesten ser en endring i brukergruppen. Tidligere bestod brukergruppen i større grad av barn og unge med multihandikap, som ofte også var nonverbale. Nå ser de en økning av brukere med andre nevroutviklingsforstyrrelser⁹ og utfordringer som utagerende atferd og vold. Det ble videre fortalt at tjenesten jobber med å forberede seg på fremtidige brukere og den endringen de observerer, for å kunne møte nye behov.

3.3.3 Evaluering av tiltak

Tjenestekontorets vedtak om tildeling av tjenester er tidsbegrenset, og nødvendiggjør en revurdering mot slutten av tiltaksperioden. Gjennom intervju og gjennomgang av rutiner kommer det frem at evaluering av tiltak normalt finner sted mellom 6 – 12 måneder etter at vedtak er fattet avhengig av hvilke tjenester bruker mottar. Det er også kommet frem at det i enkelte tilfeller fattes vedtak for lengre perioder, men at dette bare forekommer i situasjoner hvor det ikke er sannsynlig at behovet vil endre seg. Alle vedtakene som fattes, er tidsbegrenset og dersom bruker skal fortsette å motta tjenester må det fattes nye vedtak.

Tjenestekontoret er ansvarlig for å gjennomføre kartlegging når de mottar en søknad. Når det kommer til reevaluering sier de at det er opp til pårørende og de som jobber direkte med barnet

---

⁹ Nevroutviklingsforstyrrelser er tilstander der nevrologiske og psykologisk utvikling er forsinket eller avvikende fra tidlig barndom. De vanligste nevroutviklingsforstyrrelsene er ADHD, tourettes og autisme (kilde. Statped.no)

å melde fra om endringer i behov. Ved spørsmål om de gjennomfører opplæring eller kvalitetssikring av at dette gjennomføres, informeres det om at de har tillit til at de ulike tjenestene melder ifra. Når det kommer inn melding om endring i behov vil tjenestekontoret gjennomføre ny kartlegging.

Ved akutte endringer i behov vurderer miljøterapien vedtaket, og hvilke endringer som må settes i verk for å sikre forsvarlige tjenester. I tilfeller hvor det kan være utfordrende å finne en god løsning involveres ofte tjenestekontoret, kommunalsjef, andre fagpersoner rundt barnet og pårørende.

Det blir fortalt i intervju at dersom et barn har tilbud om avlastning er det avlastningsboligen i samarbeid med pårørende som skal melde inn dersom de observerer endringer i behov, eller behov for vedtak om andre tjenester.

Revisor fant ikke dokumentasjon på rekartlegging i sakssystemet, men fant en sak hvor avlastningstjenesten har meldt om endringer i behov hos en bruker, og som førte til at det ble fattet et nytt vedtak. I denne saken fremstår det som om kommunen ikke har hatt en dialog med foresatte, da foresatte i ettertid har klaget på vedtaket.

Videre kommer det frem av intervju at det gis forhåndsvarsling til bruker ved endring. Dette kan skje enten muntlig eller skriftlig.

Når det kommer til avlastning i institusjon forteller ansatte ved tjenestekontoret at det fattes nye vedtak to ganger i året for eksisterende brukere. Foresatte fyller ut to ulike lister med ønskede datoer. Det fremkommer ikke av vedtakene at andre tjenester blir vurdert som aktuelle. Kommunen opplyser om at slike vurderinger gjøres ved førstegangskartlegging, ved en evaluering gjøres en vurdering av det eksisterende tiltaket uten at vurderingene dokumenteres. Andre vedtak som gjelder tjenestetilbud som avlastning i private hjem eller støttekontakt fattes som regel for et år om gangen. I disse tilfellene er det opp til tjenesteutøver å vurdere om det er behov for ny reevaluering på et tidligere tidspunkt.

3.1 Vurdering

Kommunen sikrer at tjenestene som tilbys er tilpasset individets behov

Kommunen tilbyr ulike former for tjenester som avlastning, støttekontakt og praktisk bistand. Dette viser en bredde i tjenestetilbudet som potensielt kan møte en rekke forskjellige behov

blant innbyggerne. Det er ikke funnet dokumentasjon på at kommunen aktivt vurderer om andre tjenester enn det som er søkt om, kan være mer aktuelle og bedre tilpasset individets behov. Revisor mener dette er en uheldig praksis.

Kommunen sikrer delvis helhetlige tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse

Revisor ser at barn har ulike tiltak, som kan tyde på at det forsøkes å gi et helhetlig tilbud. Det gjennomføres ulike samarbeidsmøter mellom ulike tjenesteinstanser. Men, det er ikke et system for kvalitetssikring av at tjenesten som blir utført er i samsvar med vedtakene, eller at behov for reevaluering meldes inn i rett tid, utenom de fristene som er satt i vedtakene.

Kommunen sikrer delvis at informasjonen om tilbud og tjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse er tilgjengelig og forståelig

Informasjon om hvilke tilbud og tjenester kommunen tilbyr til barn og unge med funksjonsnedsettelse finnes på kommunens hjemmeside., Det står at tjenestekontoret skal informere om kommunens tjenester når de blir kontaktet. Informasjonen på hjemmesiden er en generell beskrivelse av de ulike tjenestene som tilbys i sektoren helse, velferd og omsorg. Revisor stiller spørsmål ved om dette er tilstrekkelig tilpasset brukergruppen.

Kommunen sikrer delvis at tjenestetilbudet endres i samsvar med endringene i den enkeltes behov for helse- og omsorgstjenester

Vedtaket fattes som regel for seks måneder til et år. I noen tilfeller kan de fatte vedtak for mer enn et år. Det er opp til den som yter tjenesten å melde ifra om eventuelle endringer i behov dersom vedtakene skal evalueres på et tidligere tidspunkt. Revisor vurderer at verken tjenestekontoret eller miljøterapien har et system for å sikre at de som leverer tjenesten har tilstrekkelig kompetanse til å vurdere behov for reevaluering. Dette er etter revisors syn tillitsbasert mellom tjenestene som utøver tjenesten.

4 BRUKERMEDVIRKNING

4.1 Problemstilling

Det er utarbeidet følgende problemstilling for temaet brukermedvirkning:

- Sikrer kommunen at barnet og familien involveres aktivt i beslutningsprosesser som angår dem?

4.2 Revisjonskriterier

Følgende revisjonskriterier er utledet for denne problemstillingen:

- Kommunen skal sikre aktiv deltakelse fra barnet og deres foresatte i beslutningsprosesser som angår dem
- Kommunen skal legge til rette for at barnets stemme og meninger blir hørt og tatt hensyn til.

Utleddningen av revisjonskriteriene finnes i vedlegg 1.

4.3 Funn

Gjennom intervju kommer det frem at ved førstegangs søknad om helse- og omsorgstjenester drar som regel ansatte ved tjenestekontoret på hjemmebesøk til barnet og familien. I løpet av besøket går tjenestekontoret gjennom et kartleggings skjema som tar for seg emner som omsorgsbehovet, graden av selvstendighet, medisiner, om andre instanser er involvert og søkerens kognitive og fysiske helse.

Videre har kommunen en etablert praksis for saksbehandling som involverer en tottrinnsprosess ved utforming av vedtak. I første fase utformes et foreløpig administrativt vedtak av saksbehandleren. Dette foreløpige vedtaket sendes enhetsleder ved miljøterapien for gjennomgang og innspill. Når tilbakemeldingene er mottatt og vurdert fattes det endelige vedtaket med signatur fra enhetsleder. Til tross for en etablert praksis som inkluderer familien i den innledende fasen, indikerer tilbakemeldingen fra intervju at det endelige vedtaket ofte fattes uten direkte involvering av barn eller foresatte.

Det kommer også frem gjennom intervju at de har praksis for å ha samtaler med barnet og familien når tjenestekontoret har mottatt søknad, disse samtalene kan også involvere søsken. Revisor fant 3 eksempler på at direkte samtaler med barn ble gjengitt i vedtak.

Enhetsleder ved miljøterapien forteller at når barn får tilbud om avlastning gjennomføres det alltid en inntakssamtale før oppholdet hvor man går gjennom hvordan tiden hjemme har vært, om det er noen endringer innen medisiner, hvilke aktiviteter bruker ønsker å delta på, om det er noen endringer innen trening eller organisert aktivitet de deltar på, og videre relevant informasjon om skole og barnehage. Revisor har mottatt rutine for inntakssamtale som viser til denne praksisen.

Det kommer også frem av intervjuene at saksbehandlerne selv opplever at de har samtaler med barn og ungdom for å kartlegge deres meninger om egen situasjon. Disse samtalene dokumenteres i saksbehandlerjournalen i CosDoc. Revisor har ikke etterspurt eller gjennomgått dokumentene i saksbehandlerjournalen.

I analysen av journalene som inneholder en gjennomgang av søknader, vedtak og klager ble det identifisert at barnas evne til å kommunisere ofte er anerkjent. Det er imidlertid observert at det ikke foreligger direkte dialog eller annen form for kommunikasjon mellom barna og kommunen dokumentert i vedtakene som er analysert. Særlig gjelder dette i saker som involverer barn over 12 år, som innledningsvis er beskrevet som verbalt fungerende, eller har andre kommunikasjonsformer.

4.1 Vurdering

Kommunen sikrer aktiv deltakelse fra barnet og deres foresatte i beslutningsprosesser som angår dem

Det kommer frem av vedtak og intervju at tjenestekontoret gjennomfører både hjemmebesøk og møter med foresatte og barn. Når det kommer til forhåndsvarsling er ikke dette vanlig praksis når tjenestekontoret fatter første vedtak i en sak, men ved reevaluering blir foresatte informert om innholdet i vedtaket enten muntlig eller skriftlig. Revisor finner ikke dokumentasjon i vedtakene på at samtaler med barnet som søker om tjenester og eventuelle søsken blir systematisk gjennomført. Som beskrevet tidligere i rapporten er tjenester til barn med funksjonsnedsettelse et særlig risikofyllt område, som krever mer styring i form av prosedyrer og rutiner.

Kommunen legger delvis til rette for at barnets stemme og meninger blir hørt og tatt hensyn til

Revisor ser at det er variasjon i vedtakene når det kommer til å belyse barnets stemme, spesielt blant barn over 12 år som opprinnelig er beskrevet som verbalt fungerende eller har andre mulige kommunikasjonsformer.

5 KONKLUSJONER OG ANBEFALINGER

5.1 Konklusjon

Revisor konkluderer med at Vefsn kommune har rutiner for saksbehandling som er i samsvar med gjeldende regelverk og saksbehandler i tråd med rutiner og regelverk. Videre konkluderer revisor med at kommunen delvis sikrer at alle ansatte har nødvendig og relevant kompetanse og at kommunen delvis sikrer at barnets beste kommer tydelig frem i saksgangen. Revisor ser følgende forbedringspotensial:

- Kommunen bør sikre en godt implementert avvikspraksis
- Kommunen bør sikre at alle ansatte som jobber med tjenester som omhandler barn får relevante kurs og opplæring i hvordan barnekonvensjonen skal ivaretas i saksbehandlingen
- Kommunen bør sikre lik praksis for vurdering av barnets beste

Revisor konkluderer med at kommunen sikrer at tjenestene som tilbys er tilpasset individets behov. Men, finner at kommunen bare delvis sikrer at informasjonen om tilbud og tjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse er tilgjengelig og forståelig. Videre konkluderer revisor med at kommunen delvis sikrer at tjenestetilbudet endres i samsvar med enkeltes behov og at kommunen delvis sikrer koordinerte tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse. Revisor ser følgende forbedringspunkt:

- Kommunen bør sikre at alle søknader vurderes etter individets behov. Dette innebærer å kartlegge om det er supplerende tjenester eller andre tjenester som kan være bedre tilpasset individets behov
- Kommunen bør sikre at informasjonen som er rettet mot barn er barnevennlig og forståelig
- Kommunen bør kvalitetssikre at de som utøver tjenesten har kompetanse til å vurdere om vedtak samsvarer med individets behov

Revisor finner at kommunen delvis sikrer aktiv deltakelse fra barnets og deres foresatte i beslutningsprosesser som angår dem. Kommunen legger bare delvis til rette for at barnets stemme og meninger blir hørt og tatt hensyn til. Revisor ser følgende forbedringspunkt:

- Kommunen bør sikre at barn får uttalt seg om saker som omhandler dem. Dette gjelder både barnet som søker om tjenester og eventuelle søsken/andre barn som påvirkes av saksbehandlingen.

5.2 Anbefalinger

Revisor anbefaler at kommunen har fokus på de svakheter som er avdekket.

KILDER

Justis og beredskapsdepartementet (1967) *Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker* (forvaltningsloven). Hentet fra: [Lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker \(forvaltningsloven\) - Lovdata](#)

Justis- og beredskapsdepartementet (1814) Kongerike Norges Grunnlov. Hentet fra: [Kongeriket Norges Grunnlov - Lovdata](#)

FNs Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (2006). Hentet fra: [Konvensjon, rettighetene, mennesker nedsatt funksjonsevne \(regjeringen.no\)](#)

FNs Konvensjon om barnets rettigheter (1989) *Barnekonvensjon*. Hentet fra: [178931-fns_barnekonvensjon.pdf \(regjeringen.no\)](#)

Helse- og omsorgsdepartementet (2011) *Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.* (helse- og omsorgstjenesteloven). Hentet fra: [Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. \(helse- og omsorgstjenesteloven\) - Lovdata](#)

Helse- og omsorgsdepartementet (2016) *Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten*. Hentet fra: [Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten - Lovdata](#)

Interne dokumenter

- Vefsn kommune: [Forside - Vefsn Kommune](#)
- Kompetanseplan 2023-2024 sykehjemstjenesten
- Mal avlastning
- Rutine for saksbehandling
- Saksfremlegg
- Søknad pleie- og omsorgstjenester
- Samarbeidsavtale mellom Tjenestekontoret og Miljøterapien
- Samarbeidsrutine Tjenestekontoret og avlastningsbolig
- Rutine for avlastning utenfor institusjon
- Samarbeidsrutine Tjenestekontoret og Avdeling for avlastning og Støttekontakter vedrørende søknad og drift av støttekontakter
- Informasjon/rutine på bruk av gårdsopplevelser Nord. (Avlastning utenfor institusjon)
- Rutine for søknad på individuell plan og koordinator

- Rutine for søknad om ledsagerbevis
- Rutine for søknad om BPA
- Rutine for søknad på omsorgsstønad
- Samarbeidsavtale mellom Tjenestekontoret og Ambulerende Miljøterapeutisk Team (AMT)
- Rutine: inntakssamtale
- Rutine barnekoordinator
- Virksomhetsplan for Tjenestekontoret

VEDLEGG 1 – UTLEDNING AV REVISJONSKRITERIER

Ifølge forskrift om kontrollutvalg og revisjon (§15) skal det etableres revisjonskriterier for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Revisjonskriterier er de krav og forventninger som forvaltningsrevisjonsobjektet skal revideres/vurderes i forhold til. Disse kriteriene skal være begrunnet i, eller utledet av, autoritative kilder innenfor det reviderte området. Slike autoritative kilder kan være lov, forskrift, forarbeider, rettspraksis, politiske vedtak (mål og føringer), administrative retningslinjer, samt statlige føringer og praksis. I denne forvaltningsrevisjonen har vi benyttet oss av følgende kilder til revisjonskriterier:

Forsvarlig saksbehandling og praksis

- Lov om behandling i forvaltningssaker (justis og beredskapsdepartementet 1967)
- Grunnloven § 104 (justis og beredskapsdepartementet)
- Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (2006)
- Barnekonvensjonen
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (helse- og omsorgsdepartementet 2011)
- Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten (helse- og omsorgsdepartementet 2016)

Helse og omsorgstjenesteloven § 2-2 viser til at forvaltningsloven gjelder for all saksbehandling av helse og omsorgstjenester. Forvaltningsloven er primært ment for å sikre at forvaltningens myndighetsutøvelse ovenfor enkeltpersoner skjer på en rettferdig og forsvarlig måte. Forvaltningsorganene har en generell veiledningsplikt innen sitt saksområde etter paragraf § 11. Forvaltningsorganet skal aktivt vurdere private parters behov for veiledning. Ved forespørsel eller når sakens natur eller partens situasjon tilsier det, skal organet gi veiledning om gjeldende lover, forskrifter, vanlig praksis, samt saksbehandlingsregler, inkludert partenes rettigheter og plikter. Forvaltningsorganet bør også påpeke relevante omstendigheter som kan påvirke sakens utfall.

Selv uten pågående sak, er forvaltningsorganet forpliktet til å gi veiledning til individer som spør om sine rettigheter og plikter i en spesifikk situasjon som er av interesse for dem. Hvis en innbygger tar kontakt med feil myndighet, skal denne myndigheten, om mulig, henvise til rett organ. Dersom en henvendelse inneholder feil eller mangler skal organet informere avsenderen og eventuelt veilede om hvordan feilen kan korrigeres.

Forvaltningsorganet er etter paragraf § 11a forpliktet til å forberede og avgjøre saken uten ugrunnet opphold. Før et vedtak fattes skal forvaltningsorganet etter § 16 varsle partene i saken for å sikre at de får muligheten til å uttale seg innenfor en spesifikk frist, med mindre parten ved søknad eller på annen måte har uttalt seg i saken. For mindreårige over 15 år som representeres av en verge, skal også den mindreårige varsles. Varselet skal klargjøre sakens innhold og gi nok informasjon til at parten kan ivareta sine interesser på en forsvarlig måte. Videre skal forvaltningsorganet sikre at saken er tilstrekkelig opplyst (forvaltningsloven § 17). Mindreårige parter skal gis anledning til å ytre sitt syn, og deres meninger skal vektlegges basert på alder og modenhet. Generelt bør parter informeres om vesentlige opplysninger de antas å ha interesse av å kommentere, og som de har rett til å kjenne til.

Når forvaltningsorganet fatter et enkeltvedtak skal det som hovedregel være skriftlig (forvaltningsloven § 23), og det skal begrunnes. Begrunnelsen skal etter forvaltningsloven § 25 inneholde henvisninger til de relevant regelverk det bygger på og om nødvendig oppsummere regelverkets innhold eller hovedproblemstillingen vedtaket adresserer. Videre skal begrunnelsen opplyse om de faktiske forhold vedtaket bygger på. Viktige hensyn som har påvirket forvaltningens skjønnsutøvelse skal inkluderes i begrunnelsen.

Når forvaltningsorganet har fattet et vedtak er de forpliktet etter § 27 (forvaltningsloven) til å informere partene om vedtaket så raskt som mulig. Opplysningen om vedtaket skal inneholde informasjon om muligheten for å klage, inkludert klagefrist, klageinstans, prosedyre for klage og retten til innsyn i saksdokumenter. Enkeltvedtak kan etter § 28 (forvaltningsloven) klages inn til det overordnede forvaltningsorganet av en part. Dersom et forvaltningsorgan mottar en klage skal klagen undersøkes (forvaltningsloven § 33), og oppheve eller endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet. Dersom forvaltningsorganet ikke endrer eller opphever vedtaket, skal klagen sendes videre til en overordnet klageinstans.

For en helhetlig og koordinert oppfølging er det essensielt at barn blir aktivt involvert. Barnas rett til å uttrykke seg og prinsippet om barnets beste skal prioriteres i all offentlig handling som involverer dem. Dette er forankret i Grunnloven § 104 og artikkel 3 og 12 i barnekonvensjonen. Videre bekreftes dette i FN-konvensjonen om rettigheter for personer med nedsatt funksjonsevne, spesifikt i artikkel 7.

Barn med funksjonsnedsettelse befinner seg i skjæringspunktet mellom to sårbare grupper og de har derfor en økt risiko for at deres grunnleggende rettigheter ikke blir ivaretatt tilstrekkelig. Barn er spesielt utsatt på grunn av sine alder og utviklingsstadium, og barn med funksjonsnedsettelse kan være ytterligere sårbare for diskriminering og sosial ekskludering.

Av denne grunn er det av særlig viktighet at deres rettigheter og behov blir ivaretatt i saker som påvirker/omhandler dem.

For å sikre regeletterlevelse, må kommunen ha internkontroll jf. kommuneloven § 25-1. Kommunedirektøren har ansvar for å sikre at kommunen har nødvendige rutiner og prosedyrer. Dette følger også av forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten. Det følger av § 5 at kommunen må ha et styringssystem som er tilpasset virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold. Dette innebærer at områder som er særlig risikofylte, krever mer styring i form av prosedyrer og rutiner. Som beskrevet ovenfor er tildeling av tjenester til barn med funksjonsnedsettelse et særlig risikofyllt område, og kommunen bør ha rutiner for å sikre forsvarlig saksbehandling.

Videre stiller helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 krav om at kommunen skal tilrettelegge tjenestene slik at helse- og omsorgstjenesten og personell som utfører tjenestene blir i stand til å overholde sine lovpålagte plikter, og tilstrekkelig fagkompetanse sikres i tjenestene.

Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten § 6 bokstav f stiller krav om at kommunen må ha oversikt over medarbeiderens kompetanse og behov for opplæring.

Utlede revisjonskriterier:

- Kommunen skal ha rutiner for saksbehandling som er i samsvar med gjeldende lovverk
- Kommunen skal sikre at alle i saksbehandlingsprosessen har tilstrekkelig og oppdatert kompetanse
- Kommunen skal sikre at barnets beste kommer tydelig frem i saksgangen

Tilgjengelige tjenester og tilpasset tilbud

- Lov og pasient- og brukerrettigheter (Helse- og omsorgsdepartementet, 2001)
- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. (Helse- og omsorgsdepartementet)
- Barnekonvensjonen
- Konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (2006)

Ifølge Lov om pasient- og brukerrettigheter har alle pasienter og brukere rett til nødvendig helsehjelp fra kommunen, og loven sikrer lik tilgang til helse- og omsorgstjenester av god kvalitet. Denne loven stiller krav om at kommunene skal tilby tjenester som respekterer individets behov og rettigheter, og som er tilgjengelige og tilstrekkelige for å møte disse behovene. Videre kommer det frem av Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m.

at kommunen plikter å tilby bestemte helse- og omsorgstjenester til sine innbyggere. Denne loven krever av kommunen tilrettelegger sine tjenester på en slik måte at de er tilgjengelige, adekvate og tilpasset brukerens individuelle behov. Ifølge helse- og omsorgstjenesteloven § 3-1 skal kommunen sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester.

Barnekonvensjon gir barn og unge under 18 år er særlig menneskerettighetsvern og understreker barns rettigheter til liv, helse, skolegang, utvikling, omsorgs og beskyttelse. Kommunen har derfor en forpliktelse til å sikre at de tjeneste de tilbyr, støtter opp under barns spesielle behov, uavhengig av deres funksjonsevne.

Videre kommer det frem av FNs konvensjon om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD) at kommunene skal planlegge, tilrettelegge og tilby tjenester slik at mennesker med funksjonsnedsettelse har mulighet til likeverdig deltakelse. Kommunene bør videre se til konvensjonen når de skal vurdere ulike tilbud og tjenester for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Samlet sett innebærer disse kildene en omfattende forpliktelse for kommunene til å tilby tilgjengelige, tilpassede og kvalitetsmessige helse- og omsorgstjenester for barn og unge med funksjonsnedsettelse. Disse forpliktelsene krever en helhetlig tilnærming hvor kommunes tjenester ikke bare er rettet mot å oppfylle barnets grunnleggende helsebehov, men også mot å støtte deres generelle utvikling, utdanning, sosiale inkludering og velferd.

Helse- og omsorgstjenesteloven § 4-2a stiller krav om at kommunen sørger for at det gis informasjon som pasient og bruker har rett til å motta etter pasient- og brukerrettighetsloven § -2. Videre skal det også gis informasjon til pasientens og brukerens nærmeste pårørende etter samme lov § 3-3. Det står følgende i pasient- og brukerrettighetsloven § 3-2 siste ledd: *Brukere skal ha den informasjon som er nødvendig for å få tilstrekkelig innsikt i tjenestetilbudet og for å kunne ivareta sine rettigheter.* Det står følgende i § 3-3 andre ledd: *Er pasienten eller brukeren over 16 år og åpenbart ikke kan ivareta sine interesser på grunn av fysiske eller psykiske forstyrrelser, demens eller psykisk utviklingshemning, har både pasienten eller brukeren og dennes nærmeste pårørende rett til informasjon etter reglene i § 3-2.*

Videre følger det av helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 at tjenester skal være forsvarlige. Kommunen er pliktig til å tilrettelegge tjenestene slik at den enkelte pasient/bruker gis et helhetlig og koordinert helse- og omsorgstjenestetilbud.

Utlede revisjonskriterier:

- Kommunen skal sørge for at tjenestene som tilbys er tilpasset individets behov
- Kommunen skal sørge for at informasjon om tilbud og tjenester til barn og unge med funksjonsnedsettelse er tilgjengelig og forståelig
- Kommunen skal sikre at tjenestetilbudet endres i samsvar med endringer i den enkeltes behov for helse- og omsorgstjenester
- Kommunen skal sikre helhetlige tilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse

Involvering av barn og familie

- Helse- og omsorgstjenesteloven
- Pasient- og brukerrettighetsloven
- Barneloven
- Barnekonvensjon

Barnets rett til å bli hørt kommer tydelig frem i FNs Barnekonvensjon. Konvensjonen går foran andre norske lover ved eventuelle motstridigheter. Dette skal sikre at barnets stemme blir prioritert i alle beslutninger som påvirker dem, enten direkte eller indirekte. Barneloven gir også barn rett til å uttrykke sine meninger i personlige saker. Loven anerkjenner barnets med- og selvbestemmelsesrett og fastsetter at barnets skal få informasjon og mulighet til å bli hørt før foreldre eller andre treffer avgjørelser som angår barnets personlige forhold.

Helse- og omsorgstjenesteloven og pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 3 fremmer brukermedvirkning som en lovfestet rettighet. Disse lovene viser til at både barn og foreldre har rett til å medvirke i gjennomføringen av helse- og omsorgstjenester, og at formen på medvirkning skal tilpasses individets evne til å gi og motta informasjon. Dette krever at kommunen aktivt tilrettelegger for at barnets perspektiver blir integrert i beslutningsprosesser innen helse- og omsorgssektoren.

For kommunen innebærer disse føringene en plikt til å innrette sine tjenester og beslutningsprosesser på en måte som aktivt inkluderer barn og deres foreldre.

Utlede revisjonskriterier

- Kommunen skal sikre aktiv deltakelse fra barnet og deres foresatte i beslutningsprosesser som angår dem
- Kommunen skal legge til rette for at barnets stemme og meninger blir hørt og tatt hensyn til.

VEDLEGG 2 – UTTALELSE

Hei!

Takk for påminnelsen.

Vi ønsker ikke å gi svar på denne høringsrapporten.

Vennlig hilsen

Erlend Eriksen
Kommunedirektør

Prosjektplan til behandling i kontrollutvalget - Planarbeid

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Vefsn kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

02/25

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-217, TI-&58

Arkivsaknr 24/585 - 4

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til problemstillingene, leveringstidspunkt og ressursrammen revisjonen har foreslått i prosjektplanen.

Vedlegg

Prosjektplan - Planarbeid i Vefsn kommune

Saksopplysninger

I kontrollutvalgets møte 15. november 2024, sak 48/24, bestilte kontrollutvalget en forvaltningsrevisjon med tema "Planarbeid".

Kontrollutvalget la fram følgende omforente vedtak:

1. Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon om planarbeid.
2. Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 1. februar 2025 og legges fram for kontrollutvalget i utvalgets første møte i 2025.

Revisjonen har foreslått følgende problemstilling:

Sikrer kommunen en helhetlig planprosess som ivaretar lovkrav, lokale behov og effektiv gjennomføring ved:

- å sørge for at planverket er lovmessig forankret og oppdatert
- å legge til rette for medvirkning fra innbyggere og tverrsektorielt samarbeid
- å integrere bærekraftige prinsipper og en langsiktig tilnærming i planleggingen
- å sikre forutsigbarhet og likebehandling i beslutningsprosesser
- å effektivisere arbeidsprosesser og styrke kvaliteten på planarbeidet
- å tilpasse planleggingen til kommunens behov og muligheter

Revisor anslår at forvaltningsrevisjonsrapport er ferdigstilt og oversendes til kontrollutvalgets sekretariat innen 30. juni 2025

Forvaltningsrevisjonen gjennomføres med timesforbruk på 400 timer.

Forvaltningsrevisor Johannes O. Nestvold vil orientere om problemstillinger og gjennomføring av forvaltningsrevisjon i kontrollutvalgets møte 18. februar 2025. Kontrollutvalget må da benytte anledningen til å stille spørsmål, samt gi innspill til eventuelle endringer og/eller tillegg.

Avgrensning

Prosjektet vil ikke omfatte detaljerte vurderinger av økonomiske rammer eller budsjettering knyttet til planleggingen, da dette ligger utenfor hovedproblemstillingen. Revisors gjennomgang vil ta utgangspunkt i planprosessene knyttet til kommuneplanens samfunnsdel- og arealdel og avgrenses bort fra andre fag- og temaplaner.

Metode

For å svare ut spørsmålene har revisor valgt å bruke intervju og dokumentanalyse som metode.

I kontrollutvalgets møte 15. november 2024 ble det vist til at kommunen har satt i gang en rullering av kommunens arealdel. I planstrategien for Vefsn kommune, 2024-2027 er det sagt at kommuneplanens samfunnsdel har et behov for en «enkel» revidering i inneværende planperiode. Revisor informerer derfor om at datainnsamlingen vil måtte tilpasses at kommunen har en pågående planprosess knyttet til arealplanene og en kommende prosess knyttet til samfunnsdelen.

Vurdering og konklusjon

Sekretariatet er av den oppfatning av at revisors forslag til problemstillinger fanger opp spørsmålene fra kontrollutvalget i bestillingsmøtet, innfallsvinklene i plan for forvaltningsrevisjon 2024 - 2028, og at forslag til problemstillinger er dekkende for kontrollutvalgets bestilling.

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler at kontrollutvalget slutter seg til problemstillingene, leveringstidspunkt og ressursrammen revisjonen har foreslått i prosjektplanen.

Helhetlig planlegging

Vefsn kommune

Prosjektplan forvaltningsrevisjon

1 FAKTA OM OPPDRAGET

FORMÅL

Et formål ved å gjennomføre en forvaltningsrevisjon av kommunens planarbeid er å se om administrasjonen følger lovkrav og politiske vedtak, ivaretar innbyggernes behov og medvirkning, og arbeider effektivt for å utvikle bærekraftige og langsiktige planer. Det vil også kunne være et formål å avdekke om planprosessene er helhetlige, transparente og rettferdige, og om ressursene brukes hensiktsmessig for å levere resultater som bygger tillit og fremmer samfunnsutvikling i tråd med politiske mål og prioriteringer.

PROBLEMSTILLINGER

Sikrer kommunen en helhetlig planprosess som ivaretar lovkrav, lokale behov og effektiv gjennomføring ved:

- å sørge for at planverket er lovmessig forankret og oppdatert
- å legge til rette for medvirkning fra innbyggere og tverrsektorielt samarbeid
- å integrere bærekraftige prinsipper og en langsiktig tilnærming i planleggingen
- å sikre forutsigbarhet og likebehandling i beslutningsprosesser
- å effektivisere arbeidsprosesser og styrke kvaliteten på planarbeidet
- å tilpasse planleggingen til kommunens behov og muligheter

TIDS- OG RESSURSBRUK

Timeforbruk: 400 timer

Rapport til sekretær: 30.06.25

OPPDRAGSANSVARLIG REVISOR

Johannes O. Nestvold

jne@rmnsa.no

Tlf. 900 123 68

2 MANDAT

2.1 Bestilling

Kontrollutvalget i Vefsn kommune bestilte den 15.11.24, sak 48/24 en forvaltningsrevisjon av kommunens planarbeid. Revisor tolker formålet med bestillingen å være å se på om kommunen foretar planarbeidet i tråd med gjeldende regelverk, samt hensyntar lokale behov. Bestillingen er foretatt med bakgrunn i Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028, Vefsn kommune.

2.2 Bakgrunnsinformasjon

Kommunalt planarbeid er styrt av en rekke føringer som er nedfelt i plan- og bygningsloven. Disse føringene er viktige for å sikre at formålet om «bærekraftig utvikling til beste for den enkelte, samfunnet og framtidige generasjoner» oppnås i kommunene. Planarbeidet skal ivareta både nasjonale og lokale interesser, og det er avgjørende for å sikre at arealbruk og utbygging skjer på en måte som er til det beste for samfunnet som helhet. Forutsetningen for gode planprosesser er blant annet følgende:

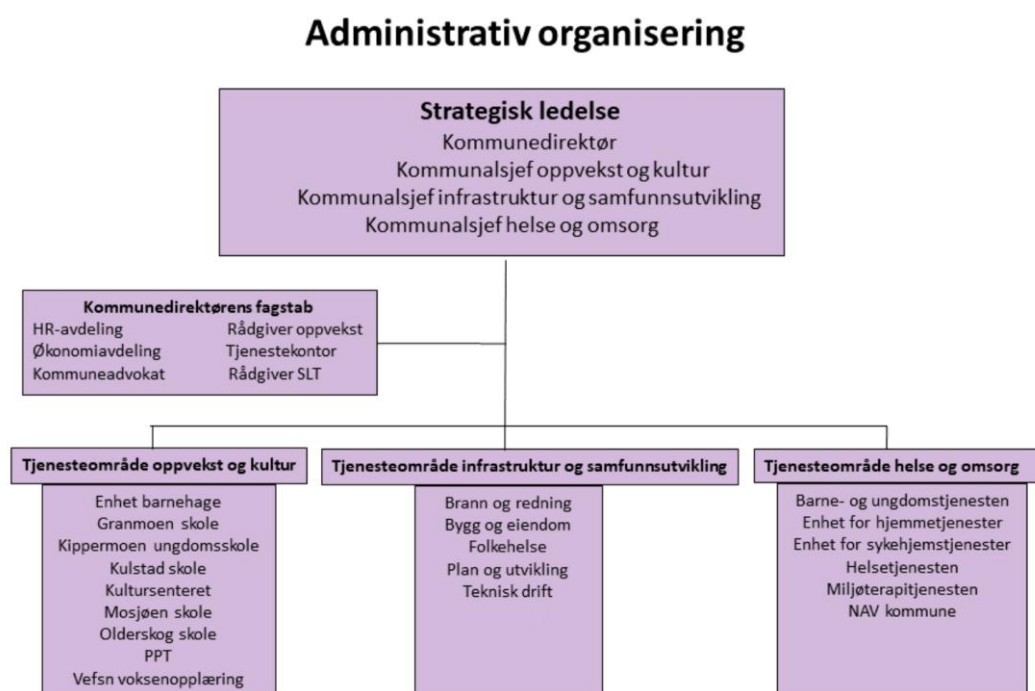
1. **Helhetlig planlegging:** Kommunene skal utarbeide kommuneplaner som omfatter både samfunnsdel og arealdel. Disse planene skal gi en langsiktig strategi for utviklingen av kommunen.
2. **Medvirkning:** Innbyggerne, næringslivet og andre interessenter skal ha mulighet til å medvirke i planprosessen. Dette sikrer at planene er godt forankret i lokalsamfunnet.
3. **Bærekraft:** Planleggingen skal fremme bærekraftig utvikling ved å blant annet ta hensyn til miljø, økonomi og sosiale forhold.
4. **Samordning:** Planarbeidet skal samordnes med regionale og nasjonale planer og strategier for å sikre en helhetlig utvikling.

Kommunalt planarbeid er viktig fordi det legger grunnlaget for en bærekraftig og velordnet utvikling av kommunen. Gjennom planlegging kan kommunen sikre at arealbruk og utbygging skjer på en måte som ivaretar både dagens og fremtidige behov. Dette bidrar til å skape gode bomiljøer, sikre verdifulle natur- og kulturverdier, og legge til rette for næringsutvikling og infrastruktur.

Planleggingen skal skje gjennom en systematisk og inkluderende prosess. Dette innebærer å utarbeide en planstrategi som gir en oversikt over hvilke planer som skal utarbeides eller

revideres. Videre skal kommunen utarbeide kommuneplanens samfunnsdel og arealdel, samt reguleringsplaner for spesifikke områder. Det er viktig å sikre god medvirkning fra innbyggerne og andre interessenter gjennom hele prosessen. Planene bør også være fleksible nok til å kunne tilpasses endrede forutsetninger og behov¹.

2.3 Kommunens organisering

Vefsn kommune er administrativt organisert med en strategisk ledelse bestående av kommunedirektøren og tre kommunalsjefer med ansvar for hvert sitt tjenesteområde:

- Oppvekst og kultur
- Infrastruktur og samfunnsutvikling
- Helse og omsorg

Under kommunedirektøren finnes også en fagstab med støttefunksjoner.

Teknisk drift er lagt inn under tjenesteområdet «infrastruktur og samfunnsutvikling», og har ansvaret for praktisk drift og vedlikehold. Planavdelingen er plassert under samme

¹ [Kommunale planoppgaver - regjeringen.no](http://kommunale.planoppgaver-regjeringen.no)

tjenesteområde og arbeider med plan og utvikling. Dette inkluderer overordnede planer og regulering for kommunens samfunnsutvikling.

3 PROSJEKTDESIGN

Dette kapittelet redegjør for revisors forslag til løsning av oppdraget.

3.1 Problemstillinger

Sikrer kommunen en helhetlig planprosess som ivaretar lovkrav, lokale behov og effektiv gjennomføring ved:

- å sørge for at planverket er lovmessig forankret og oppdatert
- å legge til rette for medvirkning fra innbyggere og tverrsektorielt samarbeid
- å integrere bærekraftige prinsipper og en langsiktig tilnærming i planleggingen
- å sikre forutsigbarhet og likebehandling i beslutningsprosesser
- å effektivisere arbeidsprosesser og styrke kvaliteten på planarbeidet
- å tilpasse planleggingen til kommunens behov og muligheter

3.2 Avgrensing

Prosjektet vil ikke omfatte detaljerte vurderinger av økonomiske rammer eller budsjettering knyttet til planleggingen, da dette ligger utenfor hovedproblemstillingen. Revisors gjennomgang vil ta utgangspunkt i planprosessene knyttet til kommuneplanens samfunnsdel- og arealdel og avgrenses bort fra andre fag- og temaplaner.

3.3 Kilder til kriterier

Det kan være aktuelt å utlede revisjonskriterier fra følgende kilder:

- Plan- og bygningsloven
- Kommuneloven
- Ot.prp. nr. 32 (2007-2008): Om lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)
- Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027
- Kommuneplanens arealdel – veileder H-2481 B

3.4 Metoder for innsamling av data

Intervju

Intervju er valgt som metode fordi det gir dypere innsikt i ansattes erfaringer, oppfatninger og praksis. Denne tilnærmingen gjør det mulig å utforske årsakssammenhenger, kontekst og nyanser som ikke fanges opp gjennom dokumentanalyse eller spørreundersøkelser.

Intervjuer gir fleksibilitet til å stille oppfølgingsspørsmål og avdekke uventede temaer, samtidig som de gir mulighet for å sammenligne informasjon på tvers av kilder for økt validitet. Denne metoden legger til rett for å sikre en helhetlig og pålitelig vurdering av kommunens drift og forbedringsmuligheter².

Intervju som metode har noen svakheter, blant annet risiko for subjektivitet, tids- og ressurskrevende prosesser, samt begrenset generaliserbarhet grunnet små utvalg. Det kan også oppstå utfordringer knyttet til hva som anses sosialt akseptable svar, der informanter gir tilpassede svar, og kvaliteten avhenger ofte av intervjuers ferdigheter. I tillegg kan tolking av data være krevende og føre til feiltolkninger. Disse svakhetene kan imidlertid reduseres gjennom god planlegging og systematisk analyse³.

Dokumentanalyse

Dokumentanalyse er en sentral metode i kommunal revisjon, da den gir tilgang til skriftlig materiale som planer, vedtak, rapporter og regnskap. Dette gir et objektivt grunnlag for å evaluere kommunens praksis opp mot lover, forskrifter og interne retningslinjer. Metoden er spesielt nyttig for å undersøke hvordan vedtatte strategier og rutiner er implementert og fulgt opp i praksis. Den gir også mulighet til å identifisere avvik mellom dokumentert praksis og faktisk gjennomføring, samt støtte opp under funn fra andre datainnsamlingsmetoder som intervjuer.

En svakhet ved dokumentanalyse er at den primært baserer seg på allerede eksisterende materiale, som kan være utdatert, mangelfullt eller skrevet med tanke på å fremstille kommunen i et positivt lys. Metoden gir heller ikke innsikt i hvordan ansatte tolker eller praktiserer innholdet i dokumentene. Videre kan analysen bli tidkrevende hvis dokumentmengden er stor, og det kan være utfordrende å vurdere kvaliteten og troverdigheten

---

² [Intervju som metode | Anskaffelser.no](#)

³ [Tvilsomme informanter, troverdig forskning?: Refleksjoner over intervjuet som forskningsmetode, med utgangspunkt i en studie av tilreisende fattige fra Romania: Norsk sosiologisk tidsskrift: Vol 3, No 2](#)

til informasjonen. Disse svakhetene kan imidlertid kompenseres ved å kombinere dokumentanalyse med andre metoder, som intervjuer eller observasjon, for å sikre et mer helhetlig bilde⁴.

Annet

I kontrollutvalgets bestillingsmøte i november ble det vist til at kommunen har satt i gang en rullering av kommuneplanens arealdel. I planstrategien for Vefsn kommune, 2024-2027 er det sagt at kommuneplanens samfunnsdel har et behov for en «enkel» revidering i inneværende planperiode. Revisors datainnsamling vil dermed måtte tilpasses det faktum at kommunen har en pågående planprosess knyttet til arealplanene og en kommende prosess knyttet til samfunnsdelen.

---

⁴ [Veileder i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll](#)

4 PROSJEKTORGANISERING

4.1 Prosjektteam

Oppdragsansvarlig revisor	Johannes O. Nestvold
Prosjektmedarbeider	Eirik Gran Seim
Kvalitetssikrer	Anne Grete Wold
Kvalitetssikrer	Arve Gausen

4.2 Milepælsplan

Bestillingsdato	15.11.24
Prosjektplan til sekretær	29.01.25
Oppstartsmøte	Da kommunen er i et pågående planarbeid er kontrollutvalgets ønske at datainnsamlingen tilpasses kommunen kapasitet og tilgjengelighet
Datainnsamling ferdig	Primo mai 2025
Rapport til uttalelse	1.juni 2025
Rapport til sekretær	Ultimo juni 2025

Steinkjer/29.01.25

Johannes O. Nestvold /s/

Oppdragsansvarlig revisor

KILDER

Lov

- Plan- og bygningsloven

Veiledere

- Direktoratet for forvaltning og økonomistyring, «intervju som metode», 2022, hentet fra: <https://anskaffelser.no/verktoy/veiledere/intervju-som-metode?>
- Kommunal- og distriktsdepartementet, «kommunale planoppgaver» 2024, hentet fra: https://www.regjeringen.no/no/tema/plan-bygg-og-eiendom/plan_bygningsloven/planlegging/plansystem_prosess/kommunale_planoppgaver/id2836162/
- NKRF, «Veileder i forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll», 2023, hentet fra: https://www.nkrf.no/filarkiv/File/Publikasjoner/Veileder_forvaltningsrevisjon_og_eierskapskontroll_10_2023_FERDIG.pdf?

Fagartikler

- John Horgen Friberg, «Tviltsomme informanter, troverdig forskning?», 2019, hentet fra: <https://www.idunn.no/doi/10.18261/issn.2535-2512-2019-02-02?>

Kommunale dokumenter

- Planstrategi Vefsn kommune, 2024-2027

VEDLEGG 1: UAVHENGIGHETSERKLÆRING

RM Revisjon
Midt-Norge
Bidrar til forbedring

Vurdering av uavhengighet.

Revisors egenvurdering i forbindelse med forvaltningsrevisjonsprosjekt:

Prosjektnr: FR1333	Kommune: Vefsn kommune
--------------------	------------------------

Hovedreferanse: Kommuneloven § 24-4 Forskrift om kontrollutvalg og revisjon kapittel 3 ISA 200 - Formål og generelle prinsipper for revisjon av regnskaper pkt. 4 ISA 220 - Vilkår for revisjonsoppdrag pkt. 4, 12-13 ISA 300 - Planlegging av revisjon av regnskaper pkt. 6 Standard for forvaltningsrevisjon RSK 001 pkt. 8 Standard for eierskapskontroll RSK 002 pkt. 3
--

Ansettelsesforhold:	Undertegnede har ikke ansettelsesforhold i andre stillinger enn Revisjon Midt-Norge SA
Medlem i styrende organer	Undertegnede er ikke medlem av styrende organ i noen virksomhet som ovenfor nevnte kommune deltar i.
Delta eller inneha funksjoner i annen virksomhet, som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit	Undertegnede deltar ikke i eller innehar funksjoner i annen virksomhet som kan føre til interessekonflikt eller svekket tillit til rollen som revisor.
Nærstående	Undertegnede har ikke nærstående som har tilknytning til ovenfor nevnte kommune som har betydning for uavhengighet og objektivitet.
Rådgivnings- eller andre tjenester som er egnet til å påvirke revisors habilitet	Før slike tjenester utføres foretas en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art i forhold til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med bestemmelsen i forskriften § 18, skal revisor ikke utføre tjenesten. Hvert enkelt tilfelle må vurderes særskilt. Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Paragrafen sier at også slike veiledninger må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger. Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.
Tjenesten under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor ovenfor nevnte kommune som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Opptre som fullmektig for den revisjonspliktige	Undertegnede opptre ikke som fullmektig for ovenfor nevnte kommune.
Andre særegne forhold	Undertegnede kjenner ikke til andre særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til uavhengighet og objektivitet.

Sted: Steinkjer Dato: 29.01.25

Rolle: Oppdragsansvarlig revisor/prosjektleder

Navn: Johannes Nestvold

Revisjon Midt-Norge SA
Brugata 2
7716 Steinkjer

post@revisjonmidt norge.no
907 30 300

www.revisjonmidt norge.no
Kontonummer: 4270.18.38658
Org.nr: 919 90 2310 MVA

Dokumentet er signert digitalt av:

• JOHANNES OLAV NESTVOLD, 29.01.2025

Forseglet av

Posten Norge

Hovedkontor: Brugata 2, Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisionmidt norge.no

Kontrollutvalgets årsmelding 2024

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Vefsn kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

03/25

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&14

Arkivsaknr 25/38 - 1

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget slutter seg til forslag til årsmelding 2024 og legger saken fram for kommunestyret med følgende innstilling:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding 2024 til orientering.

Vedlegg

Kontrollutvalgets årsmelding for 2024

Saksopplysninger

Kontrollutvalgets sekretariat har utarbeidet forslag til årsmelding for kontrollutvalget i Vefsn kommune, der vi har oppsummert aktiviteten i kontrollutvalget i 2024. Kontrollutvalget vedtar sin endelige årsmelding på bakgrunn av utsendt administrativt forslag, samt eventuelle egne innspill i møtet den 18. februar 2025.

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontrollorgan og skal forestå den løpende kontrollen med kommunen og kommunens virksomhet på vegne av kommunestyret. Utvalget rapporterer sine saker til kommunestyret løpende gjennom året, men for å oppsummere foregående års aktivitet og for å gi kommunestyret et innblikk i kontrollutvalgets virksomhet, utarbeider kontrollutvalget sin egen årsmelding som legges frem for kommunestyret til orientering.

Kommunestyret har til enhver tid, men kanskje særlig i tilknytning til behandlingen av årsmeldingen, anledning til å komme med synspunkter knyttet til kontrollarbeidet i kommunen.

Kontrollutvalgets arbeid krever et nært og godt samarbeid med kommunestyret, administrasjonen, revisjonen og sekretariatet, formålet er å bidra til en velfungerende forvaltning og tillit til kommunen.

Konklusjon

Kontrollutvalgets sekretariat anbefaler kontrollutvalget å oversende årsmeldingen til kommunestyret til orientering.

Konsek
TRONDELAG IKS Kontrollutvalgenes sekretariat

**Kontrollutvalgets
årsmelding for
2024**

Vefsn kommune

Innhold

Kontrollutvalgets arbeids- og ansvarsområder	3
Arbeid med lovpålagte oppgaver i 2024	3
Andre aktiviteter i 2024	7
Mer om kontrollutvalget.....	7

Kontrollutvalgets arbeids- og ansvarsområder

Kontrollutvalget er kommunestyrets kontrollorgan. Kontrollutvalget har én funksjon, kontrollfunksjonen. Kontrollutvalget er direkte underlagt kommunestyret og rapporterer bare til kommunestyret. Denne årsmeldingen er kontrollutvalgets rapport om kontrollarbeidet i 2024.

Kontrollutvalget har ifølge kommuneloven ansvar for

- Å påse at regnskapsrevisjonen gjennomføres etter gjeldende lover og forskrifter
- Å sørge for at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak
- Forvaltningsrevisjoner
- Eierskapskontroller
- Å følge opp kommunestyrets vedtak om revisjonsrapporter
- Å lage budsjett for kontrollarbeidet
- Å innstille på revisjonsordning og revisjonsselskap til kommunestyret når det er aktuelt.

I tillegg til de pålagte oppgavene, kan kontrollutvalget ta opp en hvilken som helst sak som utvalget mener har et kontrollperspektiv. Utvalget kan:

- holde seg orientert om resultatet av statlige tilsyn
- dra på virksomhetsbesøk for å bli kjent med kommunen og kommunens selskaper
- gjøre kontrolloppgaver på oppdrag fra kommunestyret
- holde seg orientert om kommunen som eier ved å følge med på møtene i generalforsamlinger, representantskap osv.
- bestille orienteringer om tjenestoområder, saker eller utvalgte rutiner fra kommunedirektøren
- behandle henvendelser fra publikum

Arbeidet med lovpålagte oppgaver i 2024

Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalget behandlet i løpet av fjoråret flere saker om regnskapsrevisjon.

1. Kontrollutvalget har innhentet informasjon om at revisoren er uavhengig og kompetent til å utføre oppdraget.

2. Kontrollutvalget har holdt seg løpende orientert om revisjonsarbeidet. Kommunens revisor har blant annet orientert om sin vurdering av risikoene i kommunen og hvordan revisjonsarbeidet er lagt opp.
3. Kontrollutvalget har dessuten fått informasjon om hvordan revisjonsselskapet arbeider for å sikre kvaliteten i regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget har dermed oppfylt tre plikter, som det er pålagt å utføre gjennom kommuneloven:

- Kontrollutvalget skal se til at kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte, se regnskapsrevisorens uavhengighetserklæring, sak 45/24.
- Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om regnskapsrevisjonen, se orientering om revisjonsstrategi, sak 46/24.
- Kontrollutvalget skal se til at revisjonen foregår i samsvar med lovene og regelverket, se kontrollutvalgets uttalelse om årsregnskapet og årsberetningen, sak 13/24.

Uttalelsen om årsregnskapet og årsberetningen

Kontrollutvalget skal hvert år uttale seg til kommunestyret om kommunens årsregnskap og årsberetning kan godkjennes. Uttalelsen ble lagt fram for formannskapet og var en del av beslutningsgrunnlaget da kommunestyret behandlet årsregnskapet og årsmeldingen for 2023. Kontrollutvalget hadde ingen merknader til regnskapet og anbefalte kommunestyret å godkjenne begge.

Forenklet etterlevelseskontroll

Dette er en form for stikkprøvekontroll av kommunens økonomiforvaltning. Kommunens regnskapsrevisor gjør én slik kontroll hvert år, og rapporterer til kontrollutvalget før 30. juni.

I 2024 kontrollerte revisoren offentlige anskaffelser mellom kr 100 000 og 1 300 000 på følgende kriterier:

1. Blir det laget anskaffelsesprotokoll iht. anskaffelsesforskriften § 10-5?
2. Er det gjennomført konkurranse på anskaffelsen iht. anskaffelsesforskriften?
  - a. Åpen tilbudskonkurranse iht § 8-3? eller
  - b. Begrenset tilbudskonkurranse iht § 8-9?

Revisoren ga en konklusjon med forbehold. Det ble kontrollert ti anskaffelser innenfor de nevnte kriterier. For åtte av de kontrollerte enkeltanskaffelsene forelå det dokumenter for anskaffelsen. For de siste to anskaffelsene hadde ikke revisor mottatt dokumentasjon på gjennomført konkurranse og protokoll.

Kontrollutvalget har fått orienteringer fra kommunedirektøren om hvilke tiltak kommunen har gjennomført for å sikre at anskaffelser gjennomføres i henhold til regelverket, og for å avdekke framtidige avvik.

Nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal utrede behovet for, planlegge og bestille forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Kontrollutvalget lager nye planer for begge i løpet av det første året av valgperioden.

Den nye planen ble fullført i løpet av fjoråret. Kontrollutvalget fikk innspill til planen fra

- Revisjon Midt-Norge
- Kommunens administrative og politiske ledelse

Kommunestyret vedtok planen for 2024-2028 i møtet 11. desember 2024, sak 155/24.

Eierskapskontroll

Kontrollutvalget skal kontrollere at selskapene som kommunen eier blir drevet i samsvar med politiske vedtak og lover, og at eierstyringen er god.

I 2024 ble ingen eierskapskontroll behandlet av kontrollutvalget.

Forvaltningsrevisjon

Forvaltningsrevisjon er en undersøkelse av om kommunens virksomheter og selskaper er produktive, effektive og følger lover, regler og kommunestyrets vedtak.

I kontrollutvalgets møte 19.februar 2024, sak 03/24, behandlet kontrollutvalget forvaltningsrevisjonsrapport om psykososialt skolemiljø. Revisor konkluderer i rapporten med at Vefsn kommune ikke fullt ut jobber systematisk for å sikre at elevene i grunnskolen har et trygt og godt skolemiljø. Kontrollutvalget sendte rapporten til kommunestyret for endelig behandling.

Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets innstilling, som var:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon om psykososialt skolemiljø til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om:
  - a. Å sikre en felles forståelse av internkontroll for skolemiljøet og hva det skal rapporteres på til administrativ skoleledelse.
  - b. Å vurdere om skolene bør gjennomføre risiko- og sårbarhetsanalyser for skolemiljøet.
  - c. Å sikre systematisk arbeid med forebygging gjennom fokus på den autoritative læreren og stabilitet i personalgruppene.
  - d. At kommunen følger sine egne rutiner om at vurderingen av barnets beste skal dokumenteres i aktivitetsplanene.
  - e. Å sikre at skolene gir tilstrekkelig informasjon til elevene som varsler om mobbing, om hvordan informasjonen de gir blir håndtert.
  - f. Å vurdere å ta opp som eget tema, utfordringen med at elever er redd for å bli stemplet som «tystere» dersom de varsler om mobbing.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding innen den 15. april om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp.

I kontrollutvalgets møte 27. mai 2024, sak 20/24, behandlet kontrollutvalget rapport fra forvaltningsrevisjonsrapport om tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne.

Revisor konkluderer i rapporten med at kommunen i stor grad overholder regelverket når det gjelder saksbehandling, men at det er områder hvor det er rom for forbedring. Kontrollutvalget sendte rapporten til kommunestyret for endelig behandling.

Kommunestyret vedtok kontrollutvalgets innstilling, som var:

1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon om tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne til orientering.
2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å sørge for:
  - a. en god praksis for melding av avvik.
  - b. at ansatte som jobber med tjenester som omhandler barn får opplæring i hvordan barnekonvensjonen skal ivaretas i saksbehandlingen.
  - c. lik praksis for vurdering av barnets beste.
  - d. at alle søknader vurderes etter individets behov.
  - e. at informasjonen som er rettet mot barn er barnevennlig og forståelig.
  - f. at de som utøver tjenesten har kompetanse til å vurdere om vedtak samsvarer med individets behov.

- g. at barn får uttale seg om saker som omhandler dem.
3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen den 31. desember 2024 om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp.

Kontrollutvalget skal følge med på at vedtakene blir fulgt opp.

Andre aktiviteter i 2024

Orienteringer fra kommunedirektøren

Kommunedirektøren orienterer i utvalgsmøtene. Tema har vært:

- Arbeidsmiljø- og vilkår i barneverntjenesten
- Hvordan kommunens interesser ivaretas i større byggeprosjekter
- Barneskolenes ulike sluttider i skoledagene
- Oppfølging av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller i forrige valgperiode
- Forenklet etterlevelseskontroll og rutiner om offentlige anskaffelser og avvik

Mer om kontrollutvalget

Møter og saksbehandling

Kontrollutvalget hadde seks møter i fjor. Utvalget sendte tre saker til kommunestyret for videre behandling.

Opplæring og faglig samarbeid

Medlemmene i kontrollutvalget får tilbud om opplæring og faglig samarbeid gjennom Konsek, NKRF – kontroll og revisjon i kommunen, og Forum for kontroll og tilsyn.

I løpet av fjoråret deltok to av medlemmene på NKRF's kontrollutvalgskonferanse og tre av medlemmene deltok på FKT's fagkonferanse.

Faglige ressurser

Sekretariat. Kommunen er medeier i Konsek, som er sekretariat for 48 kontrollutvalg i Nordland, Trøndelag og Innlandet. Konsek er kontrollutvalgets administrasjon og tar seg av møteavviklingen, saksutredning og koordinering med administrasjonen, revisjonen og statlige tilsyn.

Revisjon. Kommunen er medeier i Revisjon Midt-Norge, som er revisor for mer enn 54 kommuner i Nordland, Trøndelag og Innlandet. Revisjon Midt-Norge leverer samtlige former for revisjon til kommunen.

Økonomiske ressurser

Kommunestyret vedtar budsjettet for kontrollarbeidet etter innstilling fra kontrollutvalget. Kostnadene omfatter honorar til kontrollutvalgets sekretariat og til revisjonen.

Budsjettet til kontrollarbeidet var på kr 2 313 345. Revisjonshonoraret utgjorde kr 1 643 934, mens honoraret til sekretariatet var på kr 365 000.

Revisjon Midt Norge reviderte sin økonomiplan for 2024 – 2027 i årsmøte april 2024, som medførte til at revisors honorar ble noe høyere enn budsjettet.

Regnskap for kontrollarbeidet

Arts-gruppe	Tekst	Regnskap pr. 31.12.2024	Budsjett 2024
000 – 099	Godtgjørelser og sosiale utgifter	47 876	197 575
100 – 499	Driftsutgifter, kurs og reiser	93 634	106 836
	Sum kontrollutvalgets drift	141 510	304 411
	Honorar, revisjonen	1 676 000	1 643 934
	Honorar, sekretariatet	365 000	365 000
	Sum kontrollarbeidet	2 182 510	2 313 345

Kontrollutvalgets medlemmer

Det er strenge krav til hvilke roller kontrollutvalgets medlemmer kan ha mens de er medlem av utvalget. De kan ikke være ansatt i kommunen. De kan heller ikke ha en ledende rolle i selskaper som kommunen eier, for eksempel være styremedlem.

- Ingen av kontrollutvalgets medlemmer har en rolle som kommer i konflikt med vervet i utvalget.
- Kravet til kjønnsbalanse er oppfylt.

Faste medlemmer

Pål Leknes Hanssen, leder

Geir Myrflott, nestleder

Anja Baadstrand

Knut Forsmo

Karina Fermann

Varamedlemmer

For medlem Hanssen

Knut Wulff Hansen

For medlem Myrflott og Baadstrand

1. Knut Petter Torgersen
2. Mildrid Hendbukt-Søbstad

For medlem Forsmo og Fermann

1. Heidi Vesterbukt
2. Sigbjørn Larsen

Avslutning

Årsmeldingen er en oppsummering av fjorårets virksomhet i kontrollutvalget.

Saksdokumentene ligger på sekretariatets hjemmesider,

www.konsek.no/kontrollutvalg/vefsn/

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til kommunen og lokaldemokratiet. Utvalget håper at fjorårets virksomhet har bidratt til det, og vil takke kommunestyret og administrasjonen for samarbeidet.

Kontrollutvalget, 18. februar 2025

Innspill til kontrollarbeidet

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Vefsn kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

04/25

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/33 - 3

Forslag til vedtak

Saken legges fram uten forslag til vedtak.

Vedlegg

Trafikklysmodellen

Trafikklysmodellen

Sentrale spørsmål – «Trafikklysmodellen»	Ja	Delvis	Nei
Kryss på røde felt peker i retning av å ikke følge opp saken, mens kryss på grønne felt taler for å følge opp saken.			
Vedrører saken misnøye med et politisk fattet vedtak?	Ja	Delvis	Nei
Dreier saken seg om en klage på et enkeltvedtak som kommunen har fattet?	Ja	Delvis	Nei
Viser saken til lovbrudd, manglende etterlevelse av kommunale rutiner eller manglende oppfølging av kommunale vedtak?	Ja	Delvis	Nei
Viser saken til en risiko knyttet til system, rutiner, praksis i kommunen mer generelt innenfor et område?	Ja	Delvis	Nei
Dreier saken seg i hovedsak om en isolert hendelse?	Ja	Delvis	Nei
Er saken under annen behandling i et annet organ? (rettsapparat, sivilombud, statsforvalter, KOFA, klageorgan i kommunen, varslingskanal)?	Ja	Delvis	Nei
Er det annen naturlig behandlingsvei for saken (ref. organene nevnt over)?	Ja	Delvis	Nei
Kan saken, og sakens oppmerksomhet, bidra til at det stilles spørsmål om tilliten til kommunens saksbehandling av en type saker?	Ja	Delvis	Nei
Berører saken et tema som kontrollutvalget allerede har vurdert som aktuelt for oppfølging i sin risiko- og vesentlighetsanalyse?	Ja	Delvis	Nei
Foreligger området som et tema i plan for forvaltningsrevisjon eller plan for eierskapskontroll?	Ja	Delvis	Nei
Kan en gjennomgang bidra til læring og forbedring?	Ja	Delvis	Nei
Bør saken prioriteres foran andre planlagte oppgaver?	Ja	Delvis	Nei

Kilder:

- *Henvendelser til besvær – eller begjær?* Artikkel i Kommunerevisoren nr. 4/21 av Bjørkelo, Løvlie og Fiksdal i Deloitte
- *Håndtering av henvendelser til kontrollutvalget*, veileder fra Forum for kontroll og tilsyn, 2022

Oppfølging av kontrollutvalgets saker

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Vefsn kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

05/25

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/33 - 5

Forslag til vedtak

Kontrollutvalget tar oppfølging av saker til orientering.

Vedlegg

Oppfølging av saker Vefsn kommune 18.02.2025

Saksopplysninger

Saken blir satt på sakskartet i hvert møte, slik at kontrollutvalget har oversikt over saker som skal følges opp.

Møtedato	Saksnr.	Sakstittel	Vedtak	Kommentar	Dato for oppfølging
18.11.2022	38/22	Vedr. komm ́s avvikssystem, orient. fra HTV+RDM	KU ber om oppdatert orientering.		Siste møte 2023?
08.09.2023	23/23	Brev nr. 2-2023 fra revisor, vedr. Vefsn kommune	Revisor leverer oppsummeringsbrev.		Våren 2024
08.09.2023	24/23	Oppf. brev nr. 1-2023 fra revisor, vedr. Vefsn kommune	Revisor leverer oppsummeringsbrev.		Våren 2024
08.09.2023	26/23	Oppf. KST-sak 106/21 (forv.rev. innen HIAS)	Innhent oppdatert status i arbeidet med KST-vedtak 106/21		Første møte høst 2024
08.09.2023	27/23	Oppf.KST-sak 9/21 (eiersk.ktrl. innen SHMIL og HIAS)	Innhent oppdatert status i arbeidet med KST-vedtak 106/21		Første møte høst 2024
19.02.2024	03/24	Forvaltningsrevisjonsrapport - Psykososialt skolemiljø	<p>Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den fram for kommunestyret med følgende innstilling:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon om psykososialt skolemiljø til orientering. 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om: <ol style="list-style-type: none"> a. Å sikre en felles forståelse av internkontroll for skolemiljøet og hva det skal rapporteres på til administrativ skoleledelse. b. Å vurdere om skolene bør gjennomføre risiko- og sårbarhetsanalyser for skolemiljøet. c. Å sikre systematisk arbeid med forebygging gjennom fokus på den autoritative læreren og stabilitet i personalgruppene. 		Våren 2025

			<ul style="list-style-type: none"> d. At kommunen følger sine egne rutiner om at vurderingen av barnets beste skal dokumenteres i aktivitetsplanene. e. Å sikre at skolene gir tilstrekkelig informasjon til elevene som varsler om mobbing, om hvordan informasjonen de gir blir håndtert. f. Å vurdere å ta opp som eget tema, utfordringen med at elever er redd for å bli stemplet som «tystere» dersom de varsler om mobbing. g. Å sikre at skolen har rutiner for at foreldre blir tilstrekkelig involvert i rutiner om mobbing og varsling. <p>3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding innen den 15. april om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp.</p>		
27.05.2024	20/24	Forvaltningsrevisjon - Tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne	<p>Kontrollutvalget tar rapporten til orientering og legger den fram for kommunestyret med følgende innstilling:</p> <ul style="list-style-type: none"> 1. Kommunestyret tar rapport fra forvaltningsrevisjon om tildeling av helse- og omsorgstjenester til barn med nedsatt funksjonsevne til orientering. 2. Kommunestyret ber kommunedirektøren om å sørge for: <ul style="list-style-type: none"> a. en god praksis for melding av avvik. 		18.02.2025

			<ul style="list-style-type: none"> b. at ansatte som jobber med tjenester som omhandler barn får opplæring i hvordan barnekonvensjonen skal ivaretas i saksbehandlingen. c. lik praksis for vurdering av barnets beste. d. at alle søknader vurderes etter individets behov. e. at informasjonen som er rettet mot barn er barnevennlig og forståelig. f. at de som utøver tjenesten har kompetanse til å vurdere om vedtak samsvarer med individets behov. g. at barn får uttale seg om saker som omhandler dem. <p>3. Kommunestyret ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding til kontrollutvalget innen den 31. desember 2024 om hvordan punkt 2 i vedtaket er fulgt opp.</p>		
13.09.2024	27/24	Prosjektplan til behandling i kontrollutvalget – Beredskapsplan og IT-sikkerhet	Kontrollutvalget slutter seg til problemstillingene, leveringstidspunkt og ressursrammen revisjonen har foreslått i prosjektplanen.		Våren 2025
15.11.2024	48/24	Bestilling av forvaltningsrevisjon av planarbeid	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kontrollutvalget bestiller en forvaltningsrevisjon om planarbeid. 2. Prosjektplan med ressursramme og tidspunkt for ferdig rapport oversendes kontrollutvalgets sekretariat innen 1. februar 2025 og legges fram for 		18.02.2025

			kontrollutvalget i utvalgets første møte i 2025.		
15.11.2024	49/24	Års- og møteplan 2025	3. Kontrollutvalget ber sekretariatet undersøke om det er mulig å gjennomføre et virksomhetsbesøk hos Vefsn sykehjem den 8. april 2025.		18.02.2025

Referatsaker/folkevalgtopplæring

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Vefsn kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

06/25

Saksbehandler Kent Røstad

Arkivkode FE-033, TI-&17

Arkivsaknr 25/33 - 2

Forslag til vedtak

Referatsakene tas til orientering.

Vedlegg

- Melding om politisk vedtak - Plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028
- Nye tolkninger fra departementet om valgbarhet til kontrollutvalget
- Regjeringen innfører plikt til å melde inn grunnunders kkelser og naturfareutredninger - regjeringen.no
- Bernt svarer - – Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere

Saksopplysninger

Saken er en del av kontrollutvalgets opplæring gjennom valgperioden. Sekretariatet legger fram artikler og dokumenter som kan være av interesse i kontrollarbeidet. Formålet er å bidra til faglig påfyll gjennom hele valgperioden.

Kommunestyres behandling av sak 155/2024 i møte 11.12.2024:

Vedtak

- 1.Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen.
- 2.Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Behandling

Innstilling fra administrasjon eller forrige behandling

- 1.Kommunestyret vedtar plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2028 og slutter seg til kontrollutvalgets prioriteringer i planen.
- 2.Kontrollutvalget gis fullmakt til å gjøre endringer i planen.

Votering

Votering startet: 11.12.2024 10:05:20 og avsluttet: 11.12.2024 10:05:20

Forslaget er enstemmig vedtatt

Stemte for partier: AP (9 stemmer), H (8 stemmer), FrP (5 stemmer), SP (3 stemmer), R (2 stemmer), VTP (1 stemme), SV (1 stemme)

Stemte for personer: Anita Sommerset (AP), Geir Myrflott (AP), Kjartan Zahl (AP), Rune Finsås Einrem (AP), Rune Krutå (AP), Sigrid SørDAL (AP), Tone Moby Røreng (AP), Trond Brattbakk (AP), Wenche Solli (AP), Eirik Heggli (FrP), Eirin Horrigmoe (FrP), Hanne Dyveke Søttar (FrP), Knut Johan Forsmo (FrP), Laila Heimland Vesterbukt (FrP), Alexander Zakarias Langvatn (H), Hans Christian Digermul (H), Irene Thorvaldsen (H), Jørn Clausen (H), Malin Lynghaug (H), Pål Leknes Hanssen (H), Solveig Fjellidal (H), Vidar Iversen (H), Markus Gard Moen Ljøkjell (R), Torbjørn Os (R), Kine Mosheim-Lysfjord (SP), Roar Seljevoll (SP), Sverre Kulstad (SP), Anita Jensen (SV), Trine Synnøve Drevland (VTP)

Nye tolkninger fra departementet om valgbarhetsreglene for kontrollutvalg

Tolkningene er svar på henvendelse fra fra NKRF – kontroll og revisjon i kommunene. Henvendelsen dreier seg om valgbarhetsreglene i kommuneloven § 23-1 tredje ledd.

12.12.2024

[Svar på spørsmål om valgbarhetsreglene for kontrollutvalg \(002\)](#)

Departementets konklusjoner

Oppdragstakere og oppdragstakeravtaler (§ 23-1 tredje ledd bokstav f)

Departementet mener begrepet ansatte må tolkes som at det omfatter alle som har et slikt forhold til kommunen at de kan regnes som arbeidstaker og har kommunen som arbeidsgiver. Om ansettelsesavtalen kalles oppdragstakeravtale har ikke selvstendig betydning. Dersom personen anses som arbeidstaker vil personen være ansatt i kommunen og utelukket fra valg i kontrollutvalget, jf. kommuneloven § 23-1 tredje ledd bokstav f.

Fjellstyrer og nasjonalpark- og verneområdestyrer (§ 23-1 tredje ledd bokstav c)

Departementet antar at fjellstyrer er statlige og ikke kommunale organer. Statlige organer er ikke folkevalgte organer etter kommuneloven, selv om medlemmene av organet velges av kommunestyret. Departementet legger dermed til grunn at å være medlem av et fjellstyre eller nasjonalpark- og verneområdestyre ikke gjør at vedkommende er utelukket fra valg til kontrollutvalget etter § 23-1 tredje ledd bokstav c.

Samvirkeforetak (§ 23-1 tredje ledd bokstav g)

Samlet mener departementet det må legges til grunn samvirkeforetak ikke kan anses som et selskap som kommunen har eierinteresser i etter § 23-1 tredje ledd bokstav g. Personer med ledende stilling og medlemmer/varamedlemmer av styret, er dermed ikke utelukket fra å bli valgt inn i kontrollutvalget. Departementet understreker likevel at personer med sentrale verv i samvirkeforetak regelmessig kan komme i situasjoner hvor det blir stilt spørsmål om vedkommende er inhabil.

Representantskap til kommunalt oppgavefelleskap og interkommunale politiske råd (§ 23-1 tredje ledd bokstav h)

Departementets konklusjon er at representantskapsmedlemmer i interkommunale politiske råd og kommunale oppgavefelleskap ikke er utelukket fra verv i kontrollutvalget. En slik forståelse er også lagt til grunn i juridisk teori, se Roald Hopsnes i Karnov lovkommentar (note 15 til § 23-1 tredje ledd bokstav h, à jour 20. oktober 2023) og Bent Devik i Juridika (lovkommentar til § 23-1 tredje ledd, à jour per 1. juli 2023).

Regjeringen.no

Regjeringen innfører plikt til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger

Pressemelding | Dato: 18.12.2024 | [Energidepartementet](http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/id750/) (http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/id750/)

Energidepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har denne uken fastsatt en ny forskrift som gjør det obligatorisk å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger. Forskriften vil bidra til effektiv gjenbruk av data og forebygge mot ulykker fra flom og skred.

– Informasjon om grunnforhold og naturfare kan være livsviktig for å forebygge ulykker fra flom og skred. Jeg er derfor glad vi nå gjør det obligatorisk å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger til myndighetene til nytte også for andre aktører, sier energiminister Terje Aasland.

Tidligere har det vært frivillig å melde inn slike undersøkelser og utredninger. Erfaringer har vist at dette ikke har fungert godt nok, og at det var behov for å gjøre det obligatorisk å melde inn denne typen informasjon.

– Det brukes allerede store ressurser på å dokumentere at bygge- og anleggstiltak tilfredsstillende krav til sikkerhet mot naturfare. Det er en fordel for alle som har behov for denne informasjonen at vi får samlet dette og dermed kan gjenbruke informasjonen. Samtidig arbeider vi med løsninger for innrapportering slik at dette kan skje så effektivt som mulig, sier næringsminister Cecilie Myrseth.

Fremtidige grunnundersøkelser og naturfareutredninger skal meldes inn til henholdsvis Norges geologiske undersøkelse (NGU) og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE). Data og rapporter som meldes inn blir dermed offentlig tilgjengelig og kan brukes av andre.

Lov og forskrift vil tre i kraft 1. januar 2025.

Bakgrunn:

Plikten til å melde inn grunnundersøkelser og naturfareutredninger kommer i en ny forskrift som ble fastsatt av Energidepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet denne uken.

En pliktig innmeldingsordning er omtalt i stortingsmeldingen om flom og skred som ble lagt fram før sommeren (Meld. St. 27 (2023–2024) Tryggare framtid – førebudd på flaum og skred). Det var også noe Gjerdrumutvalget støttet i sin utredning (NOU 2022:3) om forebygging av kvikkleireskred i Norge.

Forskriften er gitt i medhold av en ny paragraf som kom inn i plan- og bygningsloven før sommeren. Lov og forskrift vil tre i kraft 1. januar 2025.

Les lovteksten til den nye forskriften her: [Forskrift om pliktig innmelding av grunnundersøkelser og naturfareutredninger](https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-12-17-3181). (https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2024-12-17-3181).

Energidepartementet

TEMA

Energi

Samfunnssikkerhet og beredskap

KONTAKT

[NFD Kommunikasjonsseksjonen](#)

(<http://www.regjeringen.no/no/dep/nfd/org/avdelinger/kommunikasjonsseksjonen/id627207/>)

E-post: media@nfd.dep.no (mailto:media@nfd.dep.no)

Telefon: 902 51 303 (ikke SMS)

Adresse: Postboks 8090 Dep, 0032 Oslo

Besøksadresse: Kongens gate 8, 0032 Oslo

[Kommunikasjonseininga](#) (<http://www.regjeringen.no/no/dep/ed/org/avdelinger/komm/id86785/>)

E-post: info@ed.dep.no (mailto:info@ed.dep.no)

Telefon: 41 57 35 00 (ikkje SMS)

Adresse: Postboks 8148 Dep, 0033 Oslo

Besøksadresse: Akersgata 59, Oslo

Regjeringen.no

Ansvarlig for [Energidepartementets sider](#):

Ansvarlig redaktør: [Arvid Samland](#)

Nettredaktør: [Margrete Løbben Hanssen](#)

Tlf: 22 24 90 90

E-post: postmottak@ed.dep.no

Ansatte i ED: [Depkatalog](#)

[Personvernerklæring for Energidepartementet](#)

Organisasjonsnummer: 977 161 630

Bernt svarer: – Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere

Kan man varsle mot ordføreren eller andre folkevalgte?

Kommunal rapport 30.09.2024

SPØRSMÅL: Vi hører stadig om saker om «varsling» mot ordførere, andre folkevalgte og ledere i partier. Hva betyr dette, og hvilke rettsregler har om slike saker?

SVAR: I utgangspunktet betyr jo «varsling» bare at man gir beskjed om at man mener noe er farlig eller uheldig. Varsle kan vi alle, til den vi vil og om det vi vil.

Et juridisk begrep ble dette derimot først da vi i 2006 fikk et eget [kapittel 2A i arbeidsmiljøloven](#), om «rett til å varsle om kritikkverdige forhold», og om vern for varslere mot gjengjeldelse fordi de har varslet.

Senere har reglene om dette blitt bygget ut til et ganske omfattende regelsett som kan være krevende både å forstå og å praktisere. Vi ser nå at det også er ganske mye usikkerhet om når og hvor disse reglene gjelder. Det bærende hovedprinsippet for bestemmelsene om varslervern etter loven er fastslått i [§ 2A-1](#): «Arbeidstaker har rett til å varsle om kritikkverdige forhold i arbeidsgivers virksomhet». «Kritikkverdige forhold» er her forhold som er i strid med rettsregler, skriftlige etiske retningslinjer i virksomheten eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, herunder «myndighetsmisbruk» og «uforsvarlig arbeidsmiljø».

Dette er problemstillinger som kan være aktuelle ikke bare for tilsatte i kommunen, men også for folkevalgte og i politiske partier.

De tre grunnleggende spørsmålene er så hvilke typer «virksomhet» som loven gjelder for, hvem som er «arbeidstaker», og hvem som «arbeidsgiver». Virkeområdet for lovens regler fremgår av at dette er en «Lov om arbeidsmiljø, arbeidstid og stillingsvern mv.» Loven gjelder etter [§ 1–2 nr. 1](#) «for virksomhet som sysselsetter arbeidstaker, med mindre annet er uttrykkelig fastsatt i loven». Her det rimelig klart at en folkevalgt verken er «arbeidstaker» eller «arbeidsgiver» etter arbeidsmiljøloven.

Folkevalgte er definert, i [kommuneloven § 5–1](#) fjerde avsnitt, som alle medlemmer av folkevalgte organer, noe som blant annet omfatter ordfører, som blant annet er medlem av kommunestyret, og medlemmer og leder av kommuneråd under parlamentarisk styringsform. Disse er ikke «arbeidstakere» etter arbeidsmiljøloven.

Dette gjelder også ordfører og andre folkevalgte som mottar godtgjøring for sine verv, også om de har vervet som hovedbeskjeftigelse. Vervet som folkevalgt er personlig, og den folkevalgte er ikke underlagt noen form for rettslig bindende styrings- og instruksjonsmyndighet, verken fra egen partigruppe og ledelsen av denne, eller fra kommunestyret eller fra kommunedirektøren. Det betyr at folkevalgte ikke har noen rett til å varsle etter reglene i arbeidsmiljøloven. De er heller ikke rette adressat for slike varsler fra andre folkevalgte eller tilsatte i kommunen.

Adressat for varsel er etter [§ 2A-2](#) «arbeidsgiver eller representant for arbeidsgiver», og de folkevalgte er altså ikke i noe tilsetningsforhold der de har en arbeidsgiver som kan varsles eller være gjenstand for varsel.

De folkevalgtes kanal for varsling om ulovlige, uetiske eller uforsvarlige forhold i kommunen vil måtte være innspill til ansvarlige folkevalgte organer eller tilsynsmyndigheter, eller utspill i den alminnelige offentlige debatt. Varsel etter arbeidsmiljøloven må altså gjelde forhold knyttet til varslersens tilsetningsforhold; «til arbeidsgiver eller representant for arbeidsgiver». Også folkevalgte og andre som ikke er tilsatt i kommunen, kan ta initiativ hvis det foreligger rettslig eller etisk problematiske forhold, men det må da behandles som personlige eller politiske innspill til kommunens ledelse eller tilsynsmyndigheter, ikke som varsling etter arbeidsmiljøloven.

Varsel må altså her komme fra tilsatte i kommunen. Adressat for dette er i siste instans kommunedirektøren, som etter [kommuneloven § 13-1](#) første avsnitt «skal være leder av kommunens og fylkeskommunens administrasjon», og som etter siste avsnitt her selv «har det løpende personalansvaret for den enkelte». Unntak fra dette er bare varsel som helt eller delvis er rettet mot kommunedirektøren. Da vil hen være inhabil, og ansvaret for behandlingen av varslene vil ligge hos kommunestyret, som er tilsettingsmyndighet for kommunedirektøren etter første avsnitt.

Partigrupper i kommunestyret er ikke arbeidsgiver for sine medlemmer, heller ikke om de mottar godtgjøring eller andre fordeler fra gruppen. Hvis det derimot er tilsatt, og ikke bare valgt, en sekretær eller lignende for partigruppen, med definerte administrative oppgaver, vil hen kunne bli ansett som tilsatt. Men da må det være på det rene hvem som er arbeidsgiver i dette forholdet. Den som defineres som arbeidsgiver vil være adressat for varsel om ulovlige eller uforsvarlige forhold når det gjelder disse administrative funksjonene, men aldri om det politiske innhold av virksomheten. Politiske partier kan være organisert på ulike måter på det lokale plan.

Arbeidsmiljøloven vil klart nok gjelde for den tilsatte administrasjon, problemer kan oppstå først og fremst når det gjelder status og rolle til den øverste valgte ledelse; leder, nestledere og valgt sekretær. Her er det ikke naturlig å se disse vervene som tilsetningsforhold som går inn under arbeidsmiljølovens regler.

Det er tale om tillitsverv uten annen stillingsbeskyttelse enn det som følger av partiets egne regler om valg og utskifting av dem som sitter i slike verv. Det betyr at arbeidsmiljølovens regler om varslervern ikke kan brukes, og at varslere om og kritikk av arbeids- og samarbeidsforholdene for dette ledersjiktet, må behandles og vurderes etter partiets egne regler om akkurat dette.

Vi verken har eller bør ha rettslige regler om stillingsvern og krav til arbeidsmiljø for politiske ledere. Vi nøye oss med å forholde oss til etiske og politiske krav til ryddige organisatoriske forhold og troverdige beslutninger. Her er det lite rom for advokater og dommere.

Godkjenning av protokoll fra dagens møte

Behandles i utvalg

Kontrollutvalget i Vefsn kommune

Møtedato

18.02.2025

Saknr

07/25

Saksbehandler Kent Røstad**Arkivkode** FE-033, TI-&17**Arkivsaknr** 25/33 - 4

Forslag til vedtak

Møteprotokollen fra dagens møte i kontrollutvalget, 18.02.2025, godkjennes.